

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Slang pyrotechniků a psodů
The slang of police bomb experts and canine officers

Michaela Řeháková

Vedoucí práce: PhDr. Blanka Nedvědová, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: B ČJ – FJ

Rok odevzdání 2022

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Slang pyrotechniků a psovodů potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucí práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne

podpis.....

Tímto bych chtěla srdečně poděkovat paní PhDr. Blance Nedvědové, PhD., za profesionální vedení práce, vstřícný a lidský přístup. Dále bych chtěla poděkovat Policii České republiky, zejména Vojtěchu Švejdarovi, který mi byl nápomocen po celou dobu tvoření bakalářské práce. Velké poděkování patří mé rodině, která mě podporovala v průběhu celého studia. Poděkování patří také všem, kteří vyplnili můj dotazník a nebo mě kontaktovali osobně a obohatili tuto práci o nová slangová pojmenování.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce zaznamenává současný policejní slang se zaměřením na práci pyrotechniků a kynologů Policie České republiky. V úvodu jsou uvedeny stanovené cíle a výzkumné metody práce společně s určenými hypotézami. První část práce je teoretická, která se věnuje stratifikaci českého jazyka se zaměřením na spisovné a nespisovné jazykové prostředky, zejména na slang. Dále je v teoretické části představena práce pyrotechniků a kynologů, což poslouží k pochopení jejich slangu a vzájemných slangových vztahů. Praktická část je zaměřena na analýzu dat, které byly shromážděny metodou dotazníku. Otázky v dotazníkovém šetření jsou zaměřené na profil pyrotechniků a kynologů, jejich subjektivní pohled na funkci slangu a na slangové výrazy, které běžně užívají ve službě. Slangová pojmenování zkoumáme z pohledu jazykových a mimojazykových faktorů. Analyzovanými mimojazykovými faktory jsou pohlaví, věk, služební zařazení, doba působení u útvaru a původ policisty. Z hlediska jazykových faktorů je práce zaměřena na funkci slangu z pohledu pyrotechnika a kynologa. Dále se v praktické části věnujeme vzájemným vztahům zkoumaných slangů a vztahu s policejním slangem. Součástí práce je i malý slovník nejpoužívanějších slangových výrazů pyrotechniků a psodů. V závěru práce jsou hypotézy stanovené v úvodu buď vyvráceny, nebo potvrzeny. Dotazník lze nalézt v přílohách na konci bakalářské práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

slang, policie, pyrotechnik, psod, kynologie, sociolekt

ABSTRACT

This bachelor's work records the current police slang focusing on the work of police bomb experts and canine officers of the Police of the Czech Republic. The first part of the thesis is theoretical, which deals with the stratification of the Czech language with a focus on literary and non-literary language resources, especially slang. Furthermore, the theoretical part presents the work of pyrotechnicians and canine officers, which will serve to understand their slang and mutual slang relationships. The practical part is focused on the analysis of data that were collected by the method of the questionnaire. The questions in the questionnaire survey are focused on the profile of pyrotechnicians and canine officers, their subjective view of the function of slang and the slang expressions that they commonly use in the service. We examine slang names in terms of linguistic and non-linguistic factors. The analyzed non-linguistic factors are gender, age, job classification, length of service and the origin of the police officer. In terms of language factors, the work focuses on the function of slang from the perspective of pyrotechnics and canine officers. In the practical part we deal with the mutual relations of the studied slang and the relationship with the police slang. The work also includes a small dictionary of the most commonly used slang terms for pyrotechnics and canine officers. At the end of the thesis, the hypotheses set out in the introduction are either refuted or confirmed. The questionnaire can be found in the appendices at the end of the bachelor work.

KEY WORDS

slang, police, police bomb experts, canine officers, cynology, sociolect

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Teoretická část	11
2.1	Lexikologie.....	11
2.2	Stratifikace českého jazyka	11
2.3	Útvary a formy českého jazyka	11
2.3.1	Prostředky českého jazyka	12
2.3.1.1	Nespisovné jazykové prostředky	14
2.4	Slang	16
2.4.1	Původ slangu	16
2.4.2	Definice slangu.....	17
2.4.3	Příčiny vzniku slangu	17
2.4.4	Způsoby tvoření slangových pojmenování	17
2.4.4.1	Tvoření slangových pojmenování odvozováním.....	18
2.4.4.2	Tvoření slangových pojmenování skládáním	22
2.4.4.3	Tvoření slangových pojmenování zkracováním, mechanickým krácením a překrucováním	22
2.4.4.4	Tvoření slangových pojmenování metaforickým přenášením slovního významu	23
2.4.4.5	Tvoření slangových pojmenování metonymickým přenášením slovního významu	24
2.4.4.6	Tvoření slangových víceslovných pojmenování	25
2.4.4.7	Tvoření slangových pojmenování přejímáním z cizích jazyků	26
2.4.5	Aspekty slangu	27
2.4.5.1	Jazykové aspekty slangu.....	27
2.4.5.2	Aspekty slangu nejazykové	30

2.5	Policie České republiky	32
2.5.1	Pyrotechnická služba Policie České republiky.....	32
2.5.2	Kynologická služba Policie ČR.....	33
2.6	Policejní slang.....	34
3	Praktická část	36
3.1	Metoda výzkumu	36
3.2	Mimojazykové faktory	37
3.2.1	Pohlaví.....	37
3.2.2	Věk	38
3.2.3	Služební zařazení.....	39
3.2.4	Doba působení na útvaru.....	40
3.2.5	Původ policisty	41
3.3	Jazykové faktory.....	42
3.3.1	Funkce slangu.....	42
3.3.2	Slovník nejužívanějších slangových výrazů	44
3.4	Vztahy zkoumaných slangů.....	47
3.4.1	Vztah pyrotechnického a kynologického slangu.....	48
3.4.2	Vztah zkoumaných slangů s policejním slangem	48
4	Závěr	50
5	Užitá literatura	53
6	Užité elektronické zdroje	56
7	Seznam grafů	58
8	Přílohy.....	59

Seznam zkratek

ETR – Evidence trestního řízení

IZS – Integrovaný záchranný systém

KTP – Krátká technická pauza

NVS – Nástražný výbušný systém

PČR – Policie České republiky

SSČ – Slovník spisovné češtiny

TČ – Trestný čin, trestná činnost

VRZ – Výstražné zvukové a rozhlasové zařízení

ZOP – Základní odborná příprava policisty

1 Úvod

Tématem bakalářské práce je policejní slang, konkrétně slang pyrotechniků a psovodů. Práce zaznamenává v současné době používané slangové výrazy pyrotechniků a psovodů. Hovoříme-li o současném policejním slangu, musíme si uvědomit, že toto označení není zcela přesné, protože slang je velmi dynamickou jazykovou varietou, která se v čase mění.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část představuje problematiku bakalářské práce z obecného hlediska. Seznamuje čtenáře se základními pojmy nezbytnými pro pochopení části praktické. Informuje o problematice stratifikace českého jazyka se zaměřením na spisovné a nespisovné jazykové prostředky, především na slang. Dále čtenáři ve velmi zjednodušené formě představuje práci pyrotechniků a psovodů, protože tento stručný výklad je velmi důležitý pro pochopení praktické části bakalářské práce. Práce pyrotechniků a kynologů je specifická tím, že policisté užívají speciálních nástrojů, postupů a vycvičených služebních psů, tudíž je jazykové výrazivo velmi bohaté. V bakalářské práci bychom mohli zkoumat námi zvolené slangové skupiny odděleně, ale jejich úzká služební spolupráce nám dovoluje pohlédnout na slang pyrotechniků a kynologů jako na jeden celek. Díky tomu můžeme pozorovat rozličné prolínání těchto oborů v jejich mluvě.

V praktické části práce představujeme zkoumané faktory ovlivňující vznik a užívání slangových pojmenování, které jsou rozděleny na jazykové a mimojazykové. Dále se v praktické části soustředíme na vzájemné vztahy zkoumaných slangů a vztah se slangem policejním. Data jsou získána metodou dotazníku. V průběhu výzkumu bylo shromážděno velké množství materiálu a mnoho policistů pomohlo i k osvětlení dané problematiky. Respondenty tvořilo 20 pyrotechniků a 20 kynologů z řad Policie České republiky a samotný sběr materiálu probíhal od ledna 2022 do března 2022 v Praze. Dotazník byl zaměřen na profil policisty, užívané slangové výrazy a funkci slangu z pohledu policisty. Policisté byli tázáni na jejich služební zařazení, aby byly odpovědi při analýze dat diferenciovány a mohlo tak dojít k porovnání těchto oborů. Součástí práce je i malý slovník nejpoužívanějších slangových výrazů, který nám byl nápomocen při výzkumu. U výrazů ve slovníku byl vysvětlen jejich význam, určen rod u podstatných jmen, u sloves vid. Dále byla slangová pojmenování podrobena slovotvorné analýze.

Před začátkem práce byly stanoveny hypotézy, které jsou zhodnoceny v závěru bakalářské práce:

- První hypotéza byla, že mezi významné faktory ovlivňující mluvu kynologů a pyrotechniků patří věk, služební zařazení a původ policisty.
- Druhým předpokladem bylo, že slang pyrotechniků a kynologů bude silně provázaný, přičemž se však určité slangové výrazy a faktory budou odlišovat z důvodu rozličné náplně služby.
- Třetí hypotéza byla, že oba zkoumané slangy budou nadstavbou či doplněním nadřazeného policejního slangu.

Cílem této práce je zhodnotit faktory ovlivňující vytváření a užívání slangových výrazů, dále se zaměřit na vztahy mezi zkoumanými slangy a slangem policejním.

2 Teoretická část

2.1 Lexikologie

Lexikologie je lingvistická disciplína, která se zabývá slovní zásobou, zkoumá lexikální jednotky z hlediska jejich významů, významových vztahů, forem a pragmatických vlastností. Zabývá se inventářem jazykových znaků a popisuje teorii slovní zásoby, jejím cílem je zkoumat uspořádání, hierarchizaci, formální prostředky, kvantitativní vztahy, původ slov apod. (ČERNÝ, 2008)

2.2 Stratifikace českého jazyka

O stratifikaci českého jazyka se lingvisté pokouší již po několik desetiletí. Obecně užívaný model se v základních aspektech shoduje. Základní dělení spočívá v rozdělení jazyka na jazyk spisovný, který je určený pro používání především na oficiální úrovni, a nespisovný, jenž zahrnuje dialekty a interdialekty. Problém ovšem spočívá v tom, že dochází k neshodám v začlenění jiných útvarů jazyka, které označujeme jako variety. Obzvláště začlenění obecné češtiny se jeví jako problematické. Dále také hranice hovorové češtiny jsou velmi rozkolísané a mohou být vnímané značně subjektivně. (KRČMOVÁ, 2005)

Současný český jazyk je souhrnem nejrozličnějších útvarů existence češtiny, rozlišeným z hlediska funkčního, teritoriálního a sociálního. Využití jednotlivých útvarů se liší dle komunikační situace. (NEBESKÁ, 2013)

2.3 Útvary a formy českého jazyka

Český jazyk nemá pouze jednu podobu, rozlišujeme spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí (interdialekty a místní nářečí), profesní mluvu, slang, argot. (ČECHOVÁ, 2011)

Z pohledu strukturního aspektu rozlišujeme (komplexní) jazykové útvary a (nekomplexní) poloútvary, mezi které se řadí profesní mluva, argot, slang. Z hlediska stability rozlišujeme útvary stabilní, kam bychom zařadili spisovný jazyk, tradiční teritoriální dialekt a obecnou

češtinu. Mezi útvary méně stabilní by patřila regionálně vázaná obecná čeština, oblastní variety spisovného jazyka a soubor jazykových prostředků jednotlivého uživatele jazyka.

(ČECHOVÁ, 1997)

Spisovná čeština má dvě formy: spisovnou a hovorovou. Spisovná forma je určena pro oficiální komunikaci. Má reprezentativní funkci. Používá se standardně při oficiálních příležitostech, v úředních i jiných dokumentech, ve školách a veřejnoprávních médiích, běžně i v ostatních médiích, ať už tištěných, mluvených nebo internetových. Hovorová čeština je mluvenou formou českého jazyka, která je určena pro běžný neoficiální mluvený styk. (KOPEČNÝ, 1949) Marie Čechová ve svém díle Stylistika současné češtiny z roku 1997 uvádí, že hovorovou češtinu nemůžeme považovat za samostatný útvar na pomezí mezi spisovnou a obecnou češtinou, nýbrž jako soubor prostředků náležející široce chápanému komplexu spisovné češtiny. Hovorová čeština plní uživatelům dvojí funkci. Jednak je nástrojem dorozumívání těm občanům, kteří užívají výhradně spisovného jazyka, jednak funguje jako nástroj běžného dorozumívání. (ČECHOVÁ, 1997) Jana Hoffmannová ve své knize Stylistika mluvené a psané češtiny z roku 2016 uvádí, že hovorová forma spisovné češtiny je jedním z kódů sféry běžné každodenní komunikace. Hovorová vrstva prostředků spisovného jazyka je soubor výrazových prostředků, který představuje existenční formu spisovného jazyka, jeho funkční modifikaci a nemůže obsahovat žádné výrazy nespisovné. (HOFFMANNOVÁ, 2016)

Významy výrazů, které byly použity pro demonstraci konkrétních jazykových jevů, jsou čerpány z knih Jaroslava Hubáčka O českých slanzích z roku 1988 a Výběrový slovník českých slangů z roku 2003.

2.3.1 Prostředky českého jazyka

Národní jazyk reprezentuje sloučenou množinu výrazových prostředků, které můžeme vymezit z hlediska územního, uvnitř diferencovaného funkčně, teritoriálně a sociálně. Národní jazyk nemá pouze jednu podobu, nýbrž zahrnuje všechny podoby (útvary a poloútvary), které se v komunikaci uplatňují.

(ČECHOVÁ, 1997, 2011)

Z modelu dle Čechové je patrné rozdělení na dva póly, na prostředky spisovné a prostředky nespisovné. Jak můžeme na obrázku sledovat, spisovné prostředky jsou rozloženy na ose směrem od hovornosti k neutralitě a dále ke knižnosti. Za pomezím toho, co ještě vnímáme jako prostředky spisovné, se nachází oblast archaismů. Nespisovné prostředky jsou na ose rozloženy od prostředků obecněčeských k prostředkům nářečním a dále k mluvě profesní a slangové. Na ose se nejvíce vlevo nachází prostředky argotické, které jsou běžnými uživateli jazyka vnímány jako deklasované. (ČECHOVÁ, 2011)

Mezi oběma póly, tedy mezi prostředky spisovnými a nespisovnými, je oboustranný pohyb. Tato dynamika probíhá oběma směry. Tvary, které byly dříve považovány za nespisovné, mohou být dle současné kodifikace pokládány za spisovné a naopak. Pohyb však můžeme zaznamenat také uvnitř jednotlivých os. Například lexém, který byl dříve považován za hovorový výrazový prostředek, může být dnešním uživatelem jazyka vnímán jako prostředek neutrální. (ČECHOVÁ, 2011)

Model dle Huga a kolektivu názorně ilustruje hranici spisovného a nespisovného jazyka:

- dívat se spisovný výraz
- koukat hovorový výraz
- čumět výraz obecné češtiny
- vejrat nespisovný výraz

(HUGO, 2020)

2.3.1.1 Nespisovné jazykové prostředky

Na hranici mezi spisovnými a nespisovnými prostředky je pásmo, které je do jisté míry přechodné. Toto pásmo tvoří interdialekty, mezi nimiž je nejdůležitější tzv. obecná čeština. (HRBÁČEK, 1994)

Nespisovné jazykové prostředky jsou pojímány jako prostředky, jež nepatří do spisovné češtiny, nepodléhají kodifikaci a nevyužívají se ve formálních projevech. Velmi běžně se užívají v prostědělovacím funkčním stylu¹. (Ústav pro jazyk český AV ČR, 2014)

Interdialekt

Pojem interdialekt je používán v případě, kdy se jazykové prostředky aplikují v rámci většího území a dochází k vyvážení lingvistických odlišností. Nejvýznamnějším interdialektem na našem území je obecná čeština. (HUGO, 2020)

Obecná čeština je nespisovná forma českého jazyka používaná obvykle v běžné ústní komunikaci. V současném pojetí se v lingvistice definuje jako interdialekt vzniklý vývojem nářečí Čech. Obecná čeština nemá kodifikaci, vyvíjí se rychleji a plynuleji než spisovný jazyk. V některých případech může vývojem jazyka dojít k proniknutí výrazů obecné češtiny do spisovné vrstvy jazyka. Mluvená forma spisovného jazyka, která má k obecné češtině nejbližší, se nazývá hovorová čeština. Hovorová čeština však patří do spisovných jazykových prostředků českého jazyka. (NEKULA, KARLÍK, & PLESKALOVÁ, 2002)

Sociolekt

Vymezení pojmu sociolekt není zcela jednoznačné.

Obecně lze uvést, že termín sociolekt je hyponymem termínu dialekt. Sociolekt se od národního jazyka diferencuje lexikem, frazeologií a sémantickými dominantami. (HUGO, 2020)

Mezi sociolekty řadíme profesionalismy, slangismy a argotismy. (KONFERENCE O SLANGU A ARGOTU, 2008)

¹ Terminologie prostědělovacího funkčního stylu se v odborných komunikátech rozchází. Dle *Stylistiky mluvené a psané češtiny* (HOFFMANNOVÁ, 2016) se jedná o tzv. sféru běžné každodenní komunikace. Dle *Stylistiky současné češtiny* (ČECHOVÁ, 1997) se jedná o tzv. stylovou oblast prostědělovací.

Argot

Argot nelze definovat jednoznačně. Význam pojmu argot se v průběhu doby měnil. Autorem jedné z prvních publikací o argotu² byl F. Brendl (1914). Roku 1926 vyšla německy psaná publikace E. Rippla o českém argotu. (JAKLOVÁ, 1999)

První publikace, která definuje český argot a český slang, vychází v roce 1934. Jejím autorem je F. Oberpfalcer, který argot vymezuje jako mluvu kriminálníchků. (JAKLOVÁ, 1999)

V současné době bývá označován jako jazyk určité sociální nebo pracovní komunity (např. argot herců, lékařů, rybářů apod.), mnohdy je však vymezován v užším slova smyslu jako jazyk deklasovaných společenských vrstev (kriminálníchků, bezdomovců, prostitutek apod.) (HUGO, 2020)

Dříve byla typickou funkcí argotu funkce utajovací. Zdá se však, že tento rys současné argoty ztrácejí, neboť jednotlivé deklasované skupiny užívají argotické výrazy při běžné komunikaci a vysvětlují jejich význam veřejnosti. (ČECHOVÁ, 2011)

Profesionalismus

Profesionalismy jsou nespisovné názvy terminologické povahy inspirované věcnými důvody, snažící se zejména o výrazovou hospodárnost, jednoduchost mluvy v daném prostředí a slovní pohyblivost ve verbální komunikaci. Profesionalismy jsou nocionální a zřídka k nim dokážeme nalézt synonyma. Jejich častou motivací je potřeba pojmového rozlišování, např. jména policistů podle odbornosti: *dvojkař*³, *hlídkař*⁴, *jedničkář*⁵, *mládežník*⁶, *nehodák*⁷, *očko*⁸, *operativec*⁹ aj. Jako profesionalismy fungují dnes mnohé výrazy starého řemeslnického názvosloví, jež byly v oficiální komunikaci nahrazeny odbornou terminologií. Charakter profesionalismů mají také dosud nestabilizované soubory

² V této době ještě není užíváno termínu argot. Ve starší terminologii byly uplatňovány termíny hantýrka či žargon. Brendl užíval označení hantýrka.

³ Dvojkař, -e, *m., policejní*, příslušník hospodářské kriminálky.

⁴ Hlídkař, -e, *m., policejní*, policista vykonávajícího hlídkovou službu.

⁵ Jedničkář, -e, *m., policejní*, kriminalista, věnující se obecné kriminalitě.

⁶ Mládežník, -a, *m., policejní*, policista, který nemá splněnou základní odbornou přípravu policisty (dále ZoP).

⁷ Nehodák, -a, *m., policejní*, nehodové oddělení dispečinku.

⁸ Očko, -a, *s., policejní*, příslušník kriminální služby konající službu v civilu.

⁹ Operativec, -vce, *m., policejní*, pracovník kriminální služby.

výrazů terminologické povahy v nově vznikajících oborech. (KRČMOVÁ & HUBÁČEK, 2017)

2.4 Slang

Slang je považován za samostatnou součást národního jazyka. Spadá do nespisovné vrstvy jazykových prostředků, používaných v běžném kontaktu osob¹⁰, jež spojuje pracovní prostředí nebo společný zájem. Slang je využíván pouze v určitých komunikačních situacích a uplatňuje se jako prostředek vyjádření sounáležitosti k pracovnímu nebo zájmovému prostředí. (KRČMOVÁ & HUBÁČEK, 2017)

2.4.1 Původ slangu

Etymologie výrazu slang je nejasná a je diskutována v řadě odborných textů. Jednou z možností je původ v anglickém *s'language*, které vzniklo z anglických výrazů typu *student's language* (jazyk studentů) a *soldier's language* (jazyk vojáků). Již v polovině 18. století se v Anglii objevilo slovo slang, které označovalo jazyk vulgární. Dle Makovského slovo slang pochází ze severoanglických dialektů. (MAKOVSKY, 1999) Eric Partridge se přiklání k původu v cikánské mluvě nebo v norském jazyce. (PARTRIDGE, 1937) Dle Waltera Williama Skeata se termín slang použil poprvé v roce 1758. Walter William Skeat charakterizuje slang jako „*cant language*“ (pokrytecký nebo svatouškovský jazyk). Běžně nazývané „*slang patter*“, neboli slangové drmolání, bylo označení pro mluvu žebrácké vrstvy obyvatel, která podle Skeata podváděla a zneužívala falešného jazyka. Původ slova slang vykládá Skeat jako odvození norského slovesa *sleng*¹¹ (*metat, vrhat*). (SKEAT, 1910) Jednalo se o označení pro zvláštní zpěvovou intonaci žebráků, jakési „přihazování, přizpěvování“. Také Ernest Klein považuje slang za slovo vzniklé z norského *sleng* a poukazuje na norské *slengja kjeften*, tedy „házet hubou“. (KOPEČNÝ, 1981)

¹⁰ Nejčastěji se jedná o sféru neoficiální nebo polooficiální komunikace.

¹¹ Přesněji se jednalo o odvození druhého stupně slovesa *sling*.

2.4.2 Definice slangu

Vymezení termínu slang není zcela jednoznačné, jelikož se pohled na definici mezi státy a mezi jednotlivými lingvisty rozchází. Liší se zejména obsah a rozsah tohoto jazykovědného pojmu. Vedle termínu slang existuje početný soubor synonymních výrazů (např. sociální nářečí, společenská nářečí, speciální nářečí, vrstvosvá nářečí, společenská mluva, pracovní mluva, vrstvosvá mluva aj.) (HUBÁČEK, 1979)

Jaroslav Hubáček ve svém díle *Výběrový slovník českých slangů* z roku 2003 slang definuje jako „svébytnou součást národního jazyka, jež má podobu nespisovné vrstvy speciálních pojmenování realizované v běžném (nejčastěji polooficiálním a neoficiálním) jazykovém styku lidí vázaných stejným pracovním prostředím nebo stejnou sférou zájmů a sloužící specifickým potřebám jazykové komunikace věcné i jako prostředek vyjádření příslušnosti k prostředí či k zájmové sféře.“ (HUBÁČEK, 2003, s. 3–4)

2.4.3 Příčiny vzniku slangu

Tyto zvláštní obraty a názvy, běžně označované jako slangové názvy, vznikají z faktických i expresivních příčin a na rozdíl od běžně užívaných slov se nepoužívají v sociálních vztazích mimo komunitu. (HUBÁČEK, 1979)

Motivací pro použití slangových výrazů je nutnost pojmenovat nové fenomény reality a snaha přejmenovat jevy, které již nesou vlastní název. Tato motivace je projevem snahy vyjádřit variabilitu emotivního života. Z tohoto důvodu nemůžeme slangové výrazy považovat za bezvýznamnou součást národního jazyka, neboť v něm plní svou důležitou funkci. (HUBÁČEK, 1979)

2.4.4 Způsoby tvoření slangových pojmenování

Slangová pojmenování se tvoří shodnými pojmenovávacími postupy jako lexikální jednotky v ostatních/jiných vrstvách českého jazyka, kterého jsou součástí. Názvy jednoslovné jsou mnohem častější než víceslovné z důvodu jazykové úspornosti a jednoznačnosti. Slangové názvy, které jsou zastoupeny nejčastěji, jako podstatná jména, méně často slovesa, přídavná jména a příslovce, jsou vytvářeny postupy transformačními a transpozičními.

Transformačním postupem dochází ke vzniku pojmenování formováním slov nových, mezi tyto postupy patří: odvozování, zkracování, skládání, mechanické krácení, překrucování a kalkování. Naopak u transpozičních postupů se nová pojmenování vytváří z již existujících názvů. Zde se uplatňuje především sémantické tvoření, tvoření víceslovných pojmenování a přejímání z cizích jazyků. (HUBÁČEK, 1981)

2.4.4.1 Tvoření slangových pojmenování odvozováním

Mezi nejčastější způsoby tvoření nových slangových názvů patří odvozování, téměř výhradně příponové, kdy se uplatňují zejména produktivní přípony (*-tel*, *-ce*, *-ec*, *-či*, *-ář*) připojené ke jmennému základu. Odvozování pomocí předpon můžeme uvést u typu slov s předponami *anti-*, *mezi-*, *proti-* a jiných. (HUBÁČEK, 1981)

Substantivní slangová pojmenování vzniklá odvozováním se řadí do významově a slovtvorně různorodých kategorií, těmi jsou:

Názvy osob

činitelské – základové slovo mající slovesný základ vyjadřuje činnost osob. Nejčastěji jsou tvořena příponami *-ák*, *-l*, *-oun*, *-ař*, *-a*, *-č*, *-ník*, *-íř* (*mazák*¹², *pinkal*¹³, *šprtoun*¹⁴, *blokař*¹⁵, *máza*¹⁶, *palič*¹⁷, *kádrovník*¹⁸, *švencíř*¹⁹); (HUBÁČEK, 1981)

konatelské – slangové výrazy konatelské označují převážně osoby, které vykonávají činnost spojenou s předmětem ztvárňujícím podstatné jméno základové. Nejčastější příponou je *-ař/-ář* (*dálkař*²⁰, *terenář*²¹), dále *-ák/-ista/-ovec* (*spodák*²², *věkapelista*²³,

¹² Mazák, *-u*, *m.*, *dopravní*, pracovník provádějící mazání spodku vozu.

¹³ Pinkal, *-a*, *m.*, *sportovní*, hráč, který si při hře jen pinká.

¹⁴ Šprtoun, *-a*, *m.*, *studentský*, student, který se stále jen mechanicky učí.

¹⁵ Blokař, *-e*, *m.*, *policejní*, příslušník policie, který spravuje administrativu pokutových bloků.

¹⁶ Máza, *-y*, *m.*, *vojenský*, zkušený voják.

¹⁷ Palič, *-e*, *m.*, *železniční*, strojvedoucí, který překračuje plánovanou spotřebu paliva.

¹⁸ Kádrovník, *-a*, *m.*, *administrativní*, pracovník kádrového oddělení.

¹⁹ Švencíř, *-e*, *m.*, *studentský*, student, který neplní povinnou docházku.

²⁰ Dálkař, *-e*, *m.*, *dopravní*, šofér konající dálkové jízdy – *sportovní*, skokan do dálky.

²¹ Terenář, *-e*, *m.*, *sportovní*, terénní závodník.

²² Spodák, *-a*, *m.*, *divadelní*, spodová loutka.

²³ Věkapelista, *-y*, *m.*, *vojenský*, voják obsluhující velkorážní pěchotní kulometry.

*seifertovec*²⁴) a méně častěji *-as/-a* (*třídaš*²⁵, *posada*²⁶); (ROUSÍNOVÁ, 2017) (HUBÁČEK, 1981)

přechýlené – slangové názvy obvykle tvořené ženskými protějšky k mužským pojmenováním osob nejčastěji příponou *-ka* (*polařka*²⁷), ojediněle příponami *-ajzna/-(n)ice* (*šťabajzna*²⁸, *kádrovnice*²⁹). (OSOLSOBĚ & ROUSÍNOVÁ, 2017) (HUBÁČEK, 1981)

Názvy zvířat

Tyto názvy se vyskytují velmi vzácně s výjimkou slangů spojených s lovem či chovem zvířat. Náleží do slootovorné kategorie nositelů vlastnosti a nejčastějšími příponami jsou *-ák, -ař, -ář, -ka, -ice* (*hnoják*³⁰, *masař*³¹, *trnkovka*³², *trubkovice*³³). (HUBÁČEK, 1981)

Názvy prostředků

Jsou to názvy přístrojů, nástrojů a materiálů sloužících k vykonávání děje, tvořené sufixy, které se připojují ke slovesnému kmeni nebo méně častěji základu tvořeným substantivem. U slangových názvů, které mají slovesný základ jsou časté přípony *-ák, -ka, -čka, -č, -oun, -ér* (*blafák*³⁴, *kontrolka*³⁵, *lapačka*³⁶, *klepač*³⁷, *blafoun*³⁸, *markér*³⁹). (ROUSÍNOVÁ, 2017) (HUBÁČEK, 1981)

²⁴ Seifertovec, *-e, m., studentský*, student obdivující práci Jaroslava Seiferta.

²⁵ Třídaš, *-a, m., studentský*, třídní učitel.

²⁶ Posada, *-y, m., vojenský*, velitel posádky.

²⁷ Polařka, *-y, ž., sportovní*, hráčka dobře hrající v poli.

²⁸ Šťabajzna, *-y, ž., studentský*, pěkná dívka.

²⁹ Kádrovnice, *-e, ž., administrativní*, pracovnice kádrového oddělení.

³⁰ Hnoják, *-u, m., zemědělský*, zemědělská škola.

³¹ Masař, *-e, m., zemědělský*, zvíře chované pro maso.

³² Trnkovka, *-y, ž., myslivecký*, barevná odrůda sluky.

³³ Trubkovice, *-e, ž., železničářský*, specifický typ otevřené hlavy, která se používá především při výrobě tepelných výměníků.

³⁴ Blafák, *-a, m., sportovní*, oklamání soupeřova obránce nebo brankáře s následnou střelbou z bezprostřední blízkosti.

³⁵ Kontrolka, *-y, ž., obecný*, něco, co slouží ke kontrole.

³⁶ Lapačka, *-y, ž., sportovní*, rukavice na volné ruce hokejového brankáře.

³⁷ Klepač, *-e, m., železničářský*, parní lokomotiva řady 456.0.

³⁸ Blafoun, *-a, m., divadelní*, herec vykonávající malou roli.

³⁹ Markér, *-a, m., zemědělský*, značkovač pro setí/sázení.

Názvy zdrobnělé

Názvy zdrobnělé užívají přípony, které dodávají základovým slovům silně emocionální zabarvení. Jsou častým prostředkem expresivního vyjádření, zřídka kdy věcného. Pro tvorbu jmen zdrobnělých se používají přípony *-ek, -ik, -(ič)ka, -ičko* (*dělnásek*⁴⁰, *majzlík*⁴¹, *lorka*⁴², *denička*⁴³, *laníčko*⁴⁴) (NEKULA & ROUSÍNOVÁ, 2017) (HUBÁČEK, 1981)

Názvy nositelů vlastností

Jsou tvořeny nejčastěji procesem mutace a obsahují určitý jmenný základ živé i neživé věci příslušící jejich specifické vlastnosti. Mnohdy vznikají spojením adjektiva se substantivem, např. *maskované oblečení* → *maskáč*. Užívají se sufixy *-ák, -ka, -ovka, -an, -as, -áč, -a, -ina, -ula, -ice* (*druhák*⁴⁵, *škrobák*⁴⁶, *gibsonka, časovka, prašan, kratas, erena, bejbina, žákula*⁴⁷, *třídnice*⁴⁸). (ROUSÍNOVÁ, 2017) (HUBÁČEK, 1981)

Názvy místní

Místní názvy pojmenovávají místa podle charakteristické vlastnosti nebo rozšiřující skutečnosti. Ve více případech jsou tvořeny jmenným základem, méně častěji pak základem slovesným. K odvozování se používají přípony *-ka, -ovka, -na, -árna, -ovna, -erna, -ák, -iště* (*pévéeska*⁴⁹, *placovka*⁵⁰, *sesterna*⁵¹, *šerifárna*⁵², *šparglovna*⁵³, *šiferna*⁵⁴, *apelák*⁵⁵, *nalejvárna*⁵⁶, *slaňák*⁵⁷, *kutálišťe*⁵⁸). (DEJMEK, 2002) (HUBÁČEK, 1981)

⁴⁰ Dělnásek, *-ska, m.*, železničářský, dělnická týdenní nebo zpáteční jízdenka.

⁴¹ Majzlík, *-u, m.*, řemeslnický, zdrobněle označení pro sekáček.

⁴² Lorka, *-y, ž.*, železničářský, nízkostěnný nákladní vůz používaný v depu k přepravě různých hmot a materiálů.

⁴³ Denička, *-y, ž.*, novinářský, novinářka píšící denní zprávy.

⁴⁴ Laníčko, *-a, s.*, železničářský, věšák na zavěšení troleje.

⁴⁵ Druhák, *-a, m.*, studentský, student, který je ve druhém ročníku.

⁴⁶ Škrobák, *-a, m.*, lékařský, škrobový obvaz.

⁴⁷ Žákula, *-y, ž.*, studentský, žákovská knížka.

⁴⁸ Třídnice, *-e, ž.*, studentský, třídní kniha.

⁴⁹ Pévéeska, *-y, ž.*, vojenský, politickovýchovná světnice.

⁵⁰ Placovka, *-y, ž.*, železničářský, nekrytá část prostoru depa.

⁵¹ Sesterna, *-y, ž.*, lékařský, místnost pro odpočinek zdravotních sester.

⁵² Šerifárna, *-y, ž.*, kriminální, policejní stanice.

⁵³ Šparglovna, *-y, ž.*, zahradnický, chřestovna.

⁵⁴ Šiferna, *-y, ž.*, námořnický, zastávka loděnice.

⁵⁵ Apelák, *-u, m.*, vězeňský, shromaždiště pro apely v koncentračních táborech.

⁵⁶ Nalejvárna, *-y, ž.*, studentský, kurz nebo akce sloužící k rychlému a povrchnímu získání vědomostí.

⁵⁷ Slaňák, *-u, m.*, horolezecký, místo vhodné ke slaňování.

⁵⁸ Kutálišťe, *-e, s.*, železničářský, část nádraží určená k posunu.

Názvy dějů

Jsou formovány procesem transpozice ze základového slovesa a výsledný derivát se liší od základového slovesa pouze odlišnou slovnědruhovou povahou. Tvoří se jednak jako podstatná jména slovesná sufixem *-ní, -tí*, (*faulování*⁵⁹, *ofajfkování*⁶⁰, *exnut*⁶¹, *upísknutí*⁶²), jednak příponami *-(č)ka, -nda, -ina, -ák, -izace, -ismus, -ství, -ctví* (*sdělavka*⁶³, *dorážeka*⁶⁴, *šoulanda*⁶⁵, *brept*⁶⁶, *slezina*⁶⁷, *vložák*⁶⁸, *maršrutizace*⁶⁹, *recesismus*⁷⁰, *lanařství*⁷¹, *umprumáctví*⁷²). (OSOLSOBĚ & ROUSÍNOVÁ, 2017) (HUBÁČEK, 1981)

Názvy vlastností a názvy výsledků děje nejsou hojně zastoupeny.

Jaroslav Hubáček ve své knize *O českých slanzích* z roku 1981 uvádí, že při tvoření nových slangových pojmenování procesem odvozování užíváme velmi omezený inventář přípon. V běžné slovní zásobě využíváme okolo 500 různých přípon. V případě slangismů, které vznikly odvozováním jich můžeme napočítat přibližně 50, kdy zřetelně nejproduktivnější přípony jsou *-ka* (s variantami), *-ák, -ař, -ář a -ní, -tí*, protože tvoří přibližně 75 procent veškerých podstatných jmen.

Tvoří se jednak sufixy ze jmenných základů domácích nebo cizích, jednak sufixy ze sloves. Nejběžnějšími příponami jsou *-ova-* (*fajfkovat*⁷³, *falcovat*⁷⁴, *faulovat*⁷⁵) a *-i-* (*chatařit*⁷⁶, *muškařit*⁷⁷, *lanařit*).

⁵⁹ Faulování, -í, s., sportovní, dopouštění se nedovolených zákroků ve hře.

⁶⁰ Ofajfkování, -í, s., administrativní, opatřit úředním znaménkem.

⁶¹ Exnutí, -í, s., lékařský, umřít.

⁶² Upísknutí, -í, s., sportovní, omylem nesprávně zapískat při rozhodování ve hře.

⁶³ Sdělavka, -y, ž., vodácký, sestavování voru.

⁶⁴ Dorážeka, -y, ž., sportovní, způsob střely na branku, při kterém koncový hráč vystřelený míč usměrní do branky.

⁶⁵ Šoulanda, -y, ž., sportovní, přízemní kombinace v kopané.

⁶⁶ Brept, -u, m., divadelní, přeřeknutí.

⁶⁷ Slezina, -y, ž., studentský, shromáždění.

⁶⁸ Vložák, -u, m., dopravní, vložená přesčasová jízda.

⁶⁹ Maršrutizace, -e, ž., železničářský, tvorba ucelených dálkových vlaků.

⁷⁰ Recesismus, -u, m., obecný, libování si v recesi.

⁷¹ Lanařství, -í, s., sportovní, přetahování sportovce do jiného klubu.

⁷² Umprumáctví, -í, s., studentský, způsob umělecké přípravy na uměleckoprůmyslové škole.

⁷³ Fajfkovat, -ned., administrativní, zatrhávat zaevidovaný text.

⁷⁴ Falcovat, -ned., polygrafický, skládat přehýbáním

⁷⁵ Faulovat, -ned., sportovní, dopouštět se nedovolených zákroků ve hře.

⁷⁶ Chatařit, -ned., obecný, trávit volný čas na chatě.

⁷⁷ Muškařit, -ned., rybářský, lovit ryby na muškovou udiči.

Odvozená slangová přídavná jména se vyskytují z důvodu jejich abstraktnosti velmi málo. (HUBÁČEK, 1981)

2.4.4.2 Tvoření slangových pojmenování skládáním

Méně častým způsobem tvoření slangových názvů je skládání, kdy z minimálně dvou slovotvorných základů vznikne kompozitum. Slangové složeniny jsou často výsledkem univerbizace, kdy se ze sousloví vytvoří jednoslovné pojmenování, v tomto případě kompozitum (*pětikolák*⁷⁸, *samosklad*⁷⁹).

Některé složené výrazy se vytváří ze složek, které nejsou komponentem předlohového lexikálního spojení (*vozohonec*⁸⁰, *klepkolečkář*⁸¹). Původ slovotvorného základu může být v jazyce domácím i cizím. Složené výrazy vzniklé z cizích komponentů se mohou ocitnout na přechodu k odborným názvům (*lokomotor*, *lokotraktor*⁸²).

Mezi rozšířené patří hybridní složeniny neboli složeniny prvků různého původu, většinou slov domácích a přejatých, ale také slov přejatých z různých jazyků (například jeden základ z latiny, druhý z řečtiny). Za skladební prvky se v tomto případě považují nejen slovní základy, ale i předpony a přípony, např. *kecafon*⁸³, *vozokilometr*⁸⁴. (HUBÁČEK, 1975)

2.4.4.3 Tvoření slangových pojmenování zkracováním, mechanickým krácením a překrucováním

Způsob tvoření slov, jehož cílem je větší ekonomičnost zkrácené podoby oproti nezkrácenému pojmenování. Tímto způsobem se v českém slangovém jazyce tvoří

⁷⁸ Pětikolák, -u, m., železničářský, parní lokomotiva s pěti spřaženými nápravami.

⁷⁹ Samosklad, -u, m., železničářský, vůz s výsypným zařízením.

⁸⁰ Vozohonec, -ce, m., železničářský, zapisovač vozů.

⁸¹ Klepkolečkář, -e, m., železničářský, revizní zámečník.

⁸² Lokomotor, lokotraktor, -u, m., železničářský, kolejový traktor.

⁸³ Keca fon, -u, m., dopravní, mikrofon rozhlasového zařízení v tramvajích.

⁸⁴ Vozokilometr, -u, m., železničářský, jednotka výkonu.

zkratková slova (*diamant*⁸⁵, *brt*⁸⁶, *děldop*⁸⁷, *palpost*⁸⁸, *želbet*⁸⁹), iniciálové zkratky (*balm*⁹⁰, *opuj*⁹¹, *vum*⁹²).

Mechanickým krácením se tvoří slangové názvy, které mají snahu o zkrácené a zvukově jednodušší vyjádření. Slangové názvy tvořené mechanickým zkracováním jsou zpravidla složené z menšího počtu slabik a mají sklon k otevřenosti a k zjednodušení souhláskových skupin (*náča*⁹³, *maxa*⁹⁴, *reži*⁹⁵).

Překrucováním se tvoří slangové názvy, které jsou v porovnání se svými předlohami modifikovány. Motivem překrucování může být snaha o zvukové zvýraznění, diferenciaci od podoby spisovné, jazyková hravost a snaha vytvářet slangové názvy umožňující dvojitě chápaní smyslu slova (*vejtraska*⁹⁶, *bobek*⁹⁷, *pádro*⁹⁸, *štígro*⁹⁹, *žulat*¹⁰⁰). (HUBÁČEK, 1975) (HUBÁČEK, 1981)

2.4.4.4 Tvoření slangových pojmenování metaforickým přenášením slovního významu

Metaforickým přenášením se rozumí užívání běžných názvů specifického významu na základě analogie nápadného znaku, který je zahrnutý a vyjádřený v názvu původním se znakem, který se nachází v názvu pojmenovaném (označeném názvem metaforickým). Jedná se o pojmenovací postup ve slanzích velmi častý a využívaný, protože disponuje značnou názorností a plní požadavky expresivního a onomaziologicky aktualizovaného vyjádření. (HUBÁČEK, 1981)

⁸⁵ Diamant, -u, m., elektrotechnický, diamantový průvlak.

⁸⁶ Brt, -u, m., vojenský, obrněný pásový transportér.

⁸⁷ Děldop, -a, m., novinářský, dělnický dopisovatel.

⁸⁸ Palpost, -u, m., vojenský, palebné postavení.

⁸⁹ Želbet, -u, m., stavařský, železobeton.

⁹⁰ Balm, -u, m., železničářský, čtyřnápravový přívěsný vagón.

⁹¹ Opuj, -e, m., vojenský, oprava po ukončení jízdy.

⁹² Vuml, -u, m., politický, večerní univerzita marxismu-leninismu.

⁹³ Náča, -i, m., železničářský, náčelník pohonné jednotky.

⁹⁴ Maza, -y, ž., vojenský, skupina starších vojáků.

⁹⁵ Reži, -i, m., divadelní, režisér.

⁹⁶ Vejtraska, -y, ž., dopravní, nákladní automobil Praha V3S.

⁹⁷ Bobek, -u, m., dopravní, malý bagr značky BobCat.

⁹⁸ Pádro, -a, s., sportovní, pádlo.

⁹⁹ Štígro, -a, s., obecný, štěstí.

¹⁰⁰ Žulat, -ned., řemeslnický, upravovat žulu.

Motivací metaforizace je nutnost jazykově vyjádřit nové skutečnosti, u které si člověk uvědomuje její podobnost s jinou, neboť člověk využívá asociativní spojení mezi obsahy lidského vědomí. Podobností může být:

- a) vizuální podobnost (*bačkora*¹⁰¹, *lavor*¹⁰², *ledvinka*¹⁰³, *vejce*¹⁰⁴)
- b) výskyt důležitého znaku (*harfa*¹⁰⁵, *pavouk*¹⁰⁶, *šavle*¹⁰⁷)
- c) podoba zbarvení (*kanárek*¹⁰⁸, *nafta*¹⁰⁹, *zebra*¹¹⁰)
- d) vlastnost analogické činnosti (*budík*¹¹¹, *čert*¹¹², *ještěrka*¹¹³, *želva*¹¹⁴)
- e) podobnost dějů (*brousit*¹¹⁵, *načechrat*¹¹⁶, *vyšachovat*¹¹⁷)

V porovnání s odvozováním, u kterého je tvorba nových pojmenování zásadně ovlivněna omezeným počtem přípon a předpon, metaforizace skýtá rozsáhlejší možnosti v rámci přirovnávání a zvýrazňování charakteristických rysů pojmenovávané skutečnosti. (HUBÁČEK, 1981)

2.4.4.5 Tvoření slangových pojmenování metonymickým přenášením slovního významu

Metonymické přenášení (metonymizace) není častým postupem při tvoření nových slangových pojmenování. Ta vznikají přenesením významu slova na jinou věc či představu, se kterou mají věcnou souvislost. Představa věcné a vnitřní spojitosti je onomaziologickým příznakem metonymizace. V porovnání s metaforickým přenášením se klade důraz na vyjadřování expresivity a snahu o vyjádření stručné a zřetelné.

¹⁰¹ Bačkora, -y, ž., letecký, pneumatika.

¹⁰² Lavor, -u, m., sportovní, dolík po pádu při skoku na lyžích.

¹⁰³ Ledvinka, -y, ž., sportovní, malý sportovní vak nošený na pásku.

¹⁰⁴ Vejce, -e, s., sportovní, sjezdařský postop.

¹⁰⁵ Harfa, -y, ž., dopravní, kolejiště v prostoru vozovny.

¹⁰⁶ Pavouk, -a, m., dopravní, prasklina na čelním skle.

¹⁰⁷ Šavle, -e, ž., rybářský, ryba vyhublá následkem choroby.

¹⁰⁸ Kanárek, -a, m., železničářský, barevný vůz na přepravu cementu.

¹⁰⁹ Nafta, -y, ž., vojenský, černá káva.

¹¹⁰ Zebra, -y, ž., dopravní, přechod pro chodce.

¹¹¹ Budík, -u, m., šachistický, šachové hodiny.

¹¹² Čert, -a, m., strojnický, pracovník obsluhující grafitový stříkací box.

¹¹³ Ještěrka, -y, ž., strojnický, vysokozdvizný vozík.

¹¹⁴ Želva, -y, ž., hudebnický, viola.

¹¹⁵ Brousit, -dok., stavařský, brousit štukové omítky pískovcovou deskou.

¹¹⁶ Načechrat, -dok, sportovní, lehce obloukem přihrát.

¹¹⁷ Vyšachovat, -dok, sportovní, vylákat a přelstít soupeře.

Nejběžněji se nová metonymická pojmenování tvoří z víceslovných sdružených názvů tak, že se z přídavného jména původního víceslovného názvu vytvoří metonymické podstatné jméno blízce příbuzné, např. *muška*¹¹⁸, *obrysy*¹¹⁹. Mnohdy dochází při metonymizaci k zobecnění výchozího názvu, např. *bloček*¹²⁰, *sádra*¹²¹. Další slangová metonymická pojmenování se vytváří ze jmen a sloves, která mají jinou souvislost s původním názvem a nejsou v názvu přímo obsažena. Taková například jsou:

- a) vlastní jména ukazující na původ (*dohoda*¹²², *kokakola*¹²³, *nelzon*¹²⁴, *snajper*¹²⁵, *unra*¹²⁶)
- b) jména původně abstraktní, která nabývají významu konkrétního (*cenzura*¹²⁷, *košer*¹²⁸, *lepení*¹²⁹, *režie*¹³⁰)
- c) jména a slovesa působící větší názorností (*čára*¹³¹, *paušál*¹³², *pilot*¹³³, *pískat*¹³⁴, *zajezdit*¹³⁵, *zatlouct*¹³⁶)

(HUBÁČEK, 1981)

2.4.4.6 Tvoření slangových víceslovných pojmenování

Slangové výrazy v podobě víceslovných pojmenování, která mohou mít podobu sousloví, nebo frazeologického spojení, nejsou velmi časté. Sousloví můžeme definovat jako víceslovný termín neboli ustálené spojení slov s jednotným významem. Mají pojmenovávací funkci a jsou zřetelně motivovaná. (HAUSER, 2009)

¹¹⁸ Muška, -y, ž., sportovní, musí váha.

¹¹⁹ Obrys, -u, m., dopravní, obrysové světlo.

¹²⁰ Bloček, -u, m., policejní, pokutový lístek.

¹²¹ Sádra, -y, ž., sochařský, sochařská práce provedená v sádře.

¹²² Dohoda, -y, ž., vojenský, služební opasek s řemenem přes prsa.

¹²³ Kokakola, -y, ž., železničářský, dieselelektrická lokomotiva T698.

¹²⁴ Nelzon, -a, m., sportovní, zápasnický chvat.

¹²⁵ Snajper, -a, m., vojenský, výtečný střelec.

¹²⁶ Unra, -y, ž., železničářský, nákladní lokomotiva řady Nap. 2.

¹²⁷ Cenzura, -y, ž., studentský, zpráva o špatném prospěchu.

¹²⁸ Košer, -neskl., židovský, příprava pokrmu dle židovských rituálních předpisů.

¹²⁹ Lepení, -í, s., železničářský, nálepky určující místo určení vozové zásilky.

¹³⁰ Režie, -e, ž., rozhlasový, pracovní místnost režiséra.

¹³¹ Čára, -y, ž., myslivecký, stopa lišky nebo vlka.

¹³² Paušál, -u, m., studentský, známka dobře.

¹³³ Pilot, -a, m., hudební, mikrofon snímající tzv. růžový šum.

¹³⁴ Pískat, -ned., sportovní, vykonávat funkci rozhodčího ve sportovním utkání.

¹³⁵ Zajezdit, -dok, sportovní, vycvičit někoho v jízdě.

¹³⁶ Zatlouct, -dok, sportovní, odehrát rychlý míč na pole soupeře.

Filipec a Čermák ve své knize Česká lexikologie z roku 1985 uvádí, že relevantními rysy sousloví jsou: způsob pojmenování (počet autosémantik a synsémantik, z nichž se skládají); slovní druh slova dominujícího a slov dominovaných; formant; gramatická stránka spojení; morfologická utvářenost členů spojení; stylistický příznak spojení. (ČERMÁK & FILIPEC, 1985)

Tvorba slangových sousloví je v protikladu k univerbizaci. Často dochází k přechodu již existujících sousloví k odborným výrazům, např. *bodovací stroj*¹³⁷, *hlavní tah*¹³⁸, *jalové hrdlo*¹³⁹, *zelená ulice*¹⁴⁰. Mnohdy se užívá přenášení slovního významu při tvoření nových sousloví (*malý bejček*¹⁴¹, *kozí nožka*¹⁴², *mlýnský kámen*¹⁴³, *žíznivá čára*¹⁴⁴).

Frazeologická spojení můžeme chápat jako vazebná spojení slov obsahující přinejmenším jedno slovo, které ztrácí svůj význam, nebo získává význam nový. Frazeologická spojení se užívají k demonstrativnímu a výstižnému vyjádření konkrétní činnosti, např. *dláždit pec*¹⁴⁵, *houpat tondu*¹⁴⁶, *chytit raka*¹⁴⁷, *jít pro vodu*¹⁴⁸, *mít vítr*¹⁴⁹, *ušit žaket*¹⁵⁰. (HUBÁČEK, 1981)

2.4.4.7 Tvoření slangových pojmenování přejímáním z cizích jazyků

V minulosti docházelo velmi často k přejímání slangových výrazů z němčiny, nyní je častější přejímání z angličtiny. Příčin přejímání je celá řada: absence domácí terminologie, snaha zachovat charakteristické pojmy určitého národa nebo prostředí (*bejzlajna*¹⁵¹, *kultprop*¹⁵²), snaha o nahrazení dlouhých nebo málo výrazných domácích názvů (*anlaufka*¹⁵³), snaha o expresivní a nadčasové vyjádření. Přejímané výrazy jsou

¹³⁷ Bodovací stroj, -e, m., elektrotechnický, svářecí stroj.

¹³⁸ Hlavní tah, -u, m., dopravní, silnice první třídy.

¹³⁹ Jalové hrdlo, -a, s., železničářský, součástka brzdového systému vlaku.

¹⁴⁰ Železná ulice, -e, ž., železničářský, přeprava těžkotonážních nákladů po železnici.

¹⁴¹ Malý bejček, -a, m., železničářský, parní lokomotiva 422.062

¹⁴² Kozí nožka, -y, ž., lékařský, bylina bršlice.

¹⁴³ Mlýnský kámen, -e, m., divadelní, mohutný límec středověkého oděvu.

¹⁴⁴ Žíznivá čára, -y, ž., železničářský, parní lokomotiva řady 344.

¹⁴⁵ Dláždít pec, -ned., železničářský, přikládat do topeniště.

¹⁴⁶ Houpat tondu, -ned., železničářský, podbíjet pražce.

¹⁴⁷ Chytit raka, -dok. lékařský, onemocnět rakovinou.

¹⁴⁸ Jít pro vodu, -dok. sportovní, udělat záběr při pádlování.

¹⁴⁹ Mít vítr, -ned., obecný, mít strach, obavy.

¹⁵⁰ Ušit žaket, -dok., sportovní, marná snaha dohnat peleton při cyklistickém závodě.

¹⁵¹ Bejzlajna, -y, ž., sportovní, základní čára tenisového hřiště.

¹⁵² Kultprop, -a, m., politický, kulturně propagační referent.

¹⁵³ Anlaufka, -y, ž., železničářský, náběžný kotouč zabraňující sjetí spojnicího ložiska z čepu.

přizpůsobeny parametrům domácího jazyka, např. *švindík*¹⁵⁴ (*Geschwindigkeitsmesser*), *šmirglovka*¹⁵⁵ (*Schmirgelscheibe*). (HUBÁČEK, 1981)

2.4.5 Aspekty slangu

Z hlediska motivace se na slang můžeme dívat ze dvou úhlů pohledu. Slang můžeme posuzovat z hlediska jazykového a z hlediska mimojazykového. Obě hlediska spolu úzce souvisí a vzájemně spolu interagují. Níže budou vypsány jednotlivé aspekty, které budou blíže specifikovány. Pro komplexní pochopení problematiky je důležité si uvědomit, že jednotlivé aspekty nevystupují zvlášť, ale fungují komplexně. V této kapitole vycházíme z knih Jaroslava Hubáčka: *O českých slanzích z roku 1979 a 1981* a *Výběrový slovník českých slangů z roku 2003*.

2.4.5.1 Jazykové aspekty slangu

Mezi jazykové aspekty patří nespisovnost, komunikační funkčnost, využívání produktivních pojmenovávacích postupů při tvoření, stav odborné terminologie, vyjadřování expresivity, systémovost a vhodnost pro mluvené projevy.

Nespisovnost

Nespisovnost patří mezi základní znaky slangového výraziva. Slangové výrazy vnímáme jako ekvivalenty ke spisovným prostředkům národního jazyka. Cílem slangových výrazů je zjednodušení jejich spisovných ekvivalentů. Tímto vznikají minimálně dvojčlenné synonymní řady (viz tabulka).

Je nutné si uvědomit, že ne všechny slangové výrazy mají stejnou úroveň nespisovnosti. Existuje řada slangismů, které jsou na pomezí spisovnosti, jiná pojmenování jsou výslovně nespisovná (slova, která jsou silně expresivně zbarvená, vulgarismy). (HUBÁČEK, 1981)

¹⁵⁴ Švindík, -u, m., motoristický, rychloměr.

¹⁵⁵ Šmirglovka, -y, ž., technický, bruska.

názvy slangové		názvy spisovné	
expresivní	neexpresivní	neterminologické povahy	termíny
-	šťácka	státnice	státní zkouška

(HUBÁČEK, 1979, s. 20)

Komunikativní funkčnost

Slangové výrazy mají často charakter výstižného, stručného a jednoznačného vyjádření. Tento výrok je možné prokázat tzv. univerbizací, která je velmi častá. Univerbizace se při tvorbě slangových pojmenování uplatňuje jak při tvoření nových slangismů, tak sekundárně, kdy podmiňuje vznik a užívání slangových názvů sémanticky vytvořených a přejatých v případech, kde název spisovný má podobu sousloví. Univerbizace je častou motivací slangových názvů, které vznikají odvozováním (*škrobák*¹⁵⁶, *dálkař*¹⁵⁷), skládáním (*volnostyla*¹⁵⁸, *samosklad*¹⁵⁹), zkracováním (*děldop*¹⁶⁰, *opuj*¹⁶¹) a dále u slangismů metonymických (*dechy*¹⁶²) a metaforických (*beran*¹⁶³) či přejatých z cizího jazyka (*centr*¹⁶⁴). (HUBÁČEK, 1981)

Systemovost

Častěji se ve slangu setkáváme s jednoslovnými výrazy, které můžeme považovat za systémové. Se slangovými souslovími se setkáváme méně, protože jednou z hlavních funkcí slangu je funkce zjednodušovací. Většina sousloví bývá silně expresivních až na výjimky, které se často nachází na přechodu k lexikální vrstvě odborných názvů, např. *skalní kůň*¹⁶⁵.

¹⁵⁶ Škrobák -u, m., lékařský, škrobový obvaz.

¹⁵⁷ Dálkař -e, m., studentský, student, který studuje kombinované studium.

¹⁵⁸ Volnostylař -e, m., sportovní, zápasník s volným stylem boje.

¹⁵⁹ Samosklad -u, m., železničářský, vůz s výsypným zařízením.

¹⁶⁰ Děldop -u, m., novinářský, dělnický dopisovatel.

¹⁶¹ Opuj -e, m., vojenský, oprava po uzavření jízdy.

¹⁶² Dechy -ů, m., hudebnický, dechové nástroje.

¹⁶³ Beran -a, m., železničářský, pevné zakončení kusé koleje.

¹⁶⁴ Centr -a, m., sportovní, útočník ve středním pásmu.

¹⁶⁵ Skalní kůň -ě, m., sportovní, vrchol skály v podobě hřbetu koně vyžadující lezení posuvem obkročmo.

Jeden z hlavních projevů systémovosti tkví v tom, že jsou slangová pojmenování tvořena pro významné jevy, jejichž označení je vhodné pro mluvené jazykové projevy (není potřeba je nijak zjednodušovat). Příkladem ze železničářského slangu je výraz *lokomotiva*.

Pojmová diferenciac

V každém slangu je míra pojmové diferenciac jiná. V určitém případě může být větší nárok kladen na vytváření synonym pro pojmenování určité osoby, činnosti či věci. Důvodem může být skutečnost, že uživatelé jazyka nepovažují současný výraz za zcela přesný a mají potřebu určitou osobu, činnost či věc pojmenovat specificky. V druhém případě se pojmová diferenciac projevuje jako odmítání toho, co je vně prostředí časté a uvnitř prostředí málo zřetelné. Například ve slangu sportovců *polář* označuje hráče, který dobře hraje v poli. *Smečář* je pojem konkrétnější, specifičtější, označuje hráče volejbalu, který dobře smečuje. (HUBÁČEK, 1979)

Stav odborného názvosloví

Dalším aspektem slangu je stav a stupeň užívání odborného názvosloví. Podmínky napříč zájmovými okruhy se rozcházejí. V některých prostředích byla česká terminologie postupem času dotvářena nebo se jí dostávalo rozsáhlejšího využití až po vzniku Československa. Týkalo se to zejména techniky, řemesel, hornictví, hutnictví, vojenství, státní administrativy, dopravy apod. Příčinou byly skutečnosti mimojazykové, zejména politická situace. Z tohoto důvodu je velké množství slangových výrazů německého původu. Přejímáním z němčiny docházelo k obohacování české terminologie, které neneslo příznak expresivity. V jiných prostředích byla situace jiná. Často docházelo k uplatňování nových slangových výrazů zároveň s užíváním domácí terminologie, v některých případech dokonce slangový výraz ztratil svůj rys nespisovnosti a stal se termínem.

Vyjádřování expresivity

Dalším aspektem slangu je snaha o vyjádření expresivity. Slangové výrazy mohou mít různě intenzivní příznak expresivity, např. ve sportovním slangu *patička*¹⁶⁶, *zand'our*.¹⁶⁷ Na druhou

¹⁶⁶ Patička -y, ž., sportovní, zahrání míče patou.

¹⁶⁷ Zand'our -a, m., sportovní, pro způsob boje se staženou obranou ve středním pásmu.

stranu však existují neexpresivní výrazy, které jsou určeny k nočním (věcnému) pojmenování, tyto výrazy bývají často označovány jako tzv. profesionalismy (viz s. 15-16). Často však dochází k prolínání vrstvy slangismů a profesionalismů, a ne vždy lze tyto výrazy od sebe jasně odlišit, například pro policistu, který k výkonu služby potřebuje služební zbraň, je název *bambitka* profesionalismem, ale pro člověka, který se věnuje střelbě ve svém volném čase, by se jednalo o slangismus. (HUBÁČEK, 1979)

Snaha vyhovět mluveným projevům

Slangové výrazy jsou při svém tvoření determinovány požadavky odpovídat specifické povaze mluvených jazykových projevů, které se liší oproti psaným jazykovým projevům ve slohové charakteristice hláskoslovných prostředků, morfologických prostředků, lexikálních a syntaktických prostředků. Dále je třeba si uvědomit, že se jedná o názvy popisné, motivované, nikoli značkové, nemotivované.¹⁶⁸

2.4.5.2 Aspekty slangu nejazykové

Nejazykové aspekty slangu jsou v různých slanzích odlišné, mohou být aplikovány s nerovnoměrnou intenzitou.

Mezi nejazykové aspekty patří:

- a) výjimečnost určitého prostředí, jeho historie, tradice, stupeň a rychlost rozvoje,
- b) rozložení příslušníků z věkového a sociálního hlediska,
- c) psychické faktory.

(HUBÁČEK, 1979)

Výjimečnost určitého prostředí, jeho historie, tradice, stupeň a rychlost rozvoje

Tento aspekt se výrazně odlišuje napříč pracovními a zájmovými skupinami. Zcela jiné podmínky pro vznik a použití slangových pojmenování má např. prostředí policejní, vojenské, jiné podmínky má prostředí úřednické, pedagogické. Důležitou roli zde hraje míra

¹⁶⁸ Vilém Mathesius rozlišil slova na slova popisná a značková. Motivované (popisné) lexikální jednotky se svou formou i významem opírají o jiná slova, ze kterých vznikla jedním ze slovtvorných způsobů. Značkové lexikální jednotky odkazují přímo k denotátu. (MALIŠ, MACHOVÁ, 1992)

uzavřenosti pracovní či zájmové skupiny vůči veřejnosti (vůči vnějším vlivům). Prostředí policejní a vojenské je mnohem více distancované od okolí než prostředí úřednické a pedagogické. Důsledkem této uzavřenosti je ustálení slangových pojmenování, protože při výkonu činnosti nedochází k tak výraznému pronikání vlivů společnosti.

Historie, tradice a rychlost rozvoje zájmové činnosti má velký vliv na tvorbu slangových pojmenování. U některých tradičních řemesel došlo díky novým vynálezům k rozvoji slangových pojmenování. Naopak v případě slangu řemesel, která jsou na ústupu, můžeme sledovat jeho postupný zánik. (HUBÁČEK, 1979)

Rozložení příslušníků z hlediska věkového a sociálního

Tento aspekt se týká toho, jak dokáže být slang ovlivněn věkem a sociální pozicí. Určitá věková kategorie většinou odpovídá určitému zájmovému prostředí a je přirozené, že se zájmy v průběhu života mění. Například ve studentském nebo sportovním prostředí předpokládáme příslušníky spíše mladší. Naopak v prostředí křížovkářském nebo v prostředí, kde se členové věnují pletení, budeme předpokládat spíše příslušníky starší. Tento aspekt však nemůžeme považovat za stoprocentně platný. Dále je třeba brát v úvahu, že variabilita slangového výraziva je podmiňována také odlišností jednotlivých členů, kteří mají jinou úroveň vzdělání, jiné povahové vlastnosti, jiné zájmy atd.

Psychické faktory

Psychické faktory se projevují dle Hubáčka dvojím způsobem. Prvním způsobem je úsilí příslušníků daného prostředí o lingvistické vyjádření nevšednosti provozované činnosti. Druhým způsobem je rychlé začlenění nového příslušníka do prostředí a následný pocit sounáležitosti. V tomto aspektu dochází k interdisciplinárnímu propojení s psychologií. Potřeba uznání a potřeba sounáležitosti patří mezi základní lidské potřeby. (HUBÁČEK, 1979) (MASLOW, 2014)

Na závěr této kapitoly je zapotřebí si uvědomit komplexnost a vnitřní vzájemnou podmíněnost výše zmíněných aspektů, protože slangy jsou dynamickou součástí slovní zásoby národního jazyka.

Zároveň je důležité si uvědomit skutečnost, že slangové výrazy nemůžeme užívat libovolně v každé komunikační situaci, je důležité správně vyhodnotit okolnosti, popřípadě záměr

adresáta, slangové výrazy mohou plnit například expresivní funkci, všeobecně však nepatří do oficiálních komunikátů. (ADAM, BOZDĚCHOVÁ, & DITTMAN, 2017)

2.5 Policie České republiky

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony.“ (ZÁKON Č.:273/2008 Sb., 2008)

Jinými slovy lze říci, že Policie České republiky je jednou ze složek Integrovaného záchranného systému (dále IZS), která plní v rámci mimořádných událostí úkony potřebné k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti dopravy při provádění záchranných a likvidačních prací. Policie jako organizace je řízena ministrem vnitra České republiky, které vytváří podmínky pro její činnost. Ministr vnitra jmenuje a odvolává policejního prezidenta, a ten jako hlavní představitel řídí působení policie dle zákona č. 273/2008 Sb.

Policie České republiky je dělena na jednotlivé složky zřizované policejním prezidentem či ministrem vnitra.

Policii tvoří útvary, jimiž jsou

- a) Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem,
- b) útvary policie s celostátní působností,
- c) krajská ředitelství policie,
- d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. (SMETANA, KRATOCHVÍLOVÁ, 2007)

2.5.1 Pyrotechnická služba Policie České republiky

Pyrotechnika, z řeckého *pyr* (oheň) a *techné* (úmění), je obor zabývající se procesem výroby, užitím a zneškodňováním výbušných a hořlavých směsí. Jako technický obor nese řadu uplatnění, ať už jako zábavná pyrotechnika, průmyslová pyrotechnika a pyrotechnika zbraní v užití armádním a policejním. Všechny jmenované obory skýtají život ohrožující nebezpečí, a proto je třeba pyrotechnických profesionálů znalých zacházení s těmito nebezpečnými látkami. (TUREČEK, 2014)

Vzhledem k naší lidské povaze se oheň a výbušné předměty staly oblastí bádání již v dávných dobách. Člověk toužil zkrotit oheň a využít jeho síly ve vlastní prospěch. Za kolébkou pyrotechniky, tak jak ji chápeme dnes, bychom mohli považovat území starověké Číny, kde byl objeven střelný prach. Zřejmě nejstarším písemným pramenem, který dokazuje vynález střelného prachu je taoistický text *Zhenyuan miaodao yaolüe*, který pochází z poloviny 9. století. Dalším významným skokem ve světě pyrotechniky byl vynález dynamitu Alfrédem Nobelem v roce 1866. (ČERVENKA, 2017)

Pyrotechnická služba je útvarům Policie České republiky s celorepublikovou působností, který je gesčním pracovištěm pro oblast pyrotechnických činností vykonávaných policejními pyrotechniky. Mezi pyrotechnické činnosti patří zejména odborné úkony spojené s používáním, vyhledáváním, shromažďováním, prověřováním, zneškodňováním, manipulací a přepravou munice, výbušnin, pyrotechnických výrobků, podezřelých předmětů a nástražných výbušných systémů. (Policie České republiky, 2022)

2.5.2 Kynologická služba Policie ČR

Pokud mluvíme o psu policisty, často si lidé představí vycvičeného německého ovčáka, který obvykle chytá zločince nebo vyhledává drogy svým dobře vyvinutým čichem. Co však mnozí opomíjí, je skutečnost, že policejní pes je zejména věrným přítelem, průvodcem a pomocníkem policisty v každé situaci, protože je přirozeně vybaven mnohem lepšími smysly než člověk. V mnoha situacích dokáže pes dokonce zachránit lidský život. (RULC, 2010)

Pod pojmem kynologie se skrývá věda, která zkoumá psy z hlediska biologického. Kynologie se dělí na řadu odvětví, mezi která patří sportovní kynologie, služební kynologie, dále také výstavy, zkoušky, chovatelství, myslivost a záchranářství. (RULC, 2010)

Člověk a pes tvoří pár již odnepaměti. Nemáme dostatek důkazů, které by nám pomohly určit přesnou dobu, kdy si člověk ochočil psa. Jako nejpravděpodobnější se jeví skutečnost, že se pes začal zdržovat poblíž lidských příbytků, které mu poskytovaly zdroj obživy. Na oplátku byl pes člověku ochráncem a varoval ho před nebezpečím. Postupně tak došlo k ochočení psa divokého. Člověk naučil psa celé řadě činností, začal ho využívat k lovu zvěře, rybolovu, chovu dobytka, zemědělství, hlídání objektů, později k hledání osob, drog, výbušnin atd. Obezřetnost, lojalita, pohotovost, vytrvalost, vynikající sluch a čich, zejména pro tyto vlastnosti si člověk vybral mezi zvířaty právě psa. Pes byl mnohými národy dokonce

opěvován a díky jeho vynikajícím vlastnostem zůstal nejlepším přítelem člověka dodnes, ať už jako pracovní pomocník nebo jako domácí mazlíček. (RULC, 2010)

V Čechách jsou počátky kynologie spojeny zejména s lovem zvěře, který má u nás dlouholetou tradici. Podle historických zdrojů měl již Karel IV. na Karlštejně vlastní psinec, ve kterém docházelo k cílenému křížení loveckých psů. Počátky samotné kynologie, jak ji vnímáme dnes, pochází až z období habsburské monarchie. V 19. století byli psi využíváni v armádě k nalézání zraněných a mrtvých, dále také k pronásledování utečenců. (RULC, 2010)

V rámci působení u Policie PČR se služební kynologie uplatňuje především při vyhledávání a zadržování pachatelů trestných činů, ohledávání požářiště, vyhledávání výbušnin či vypátrávání pohřešované osoby. To je však jen zlomek každodenní práce policejních psovodů a jejich čtyřnohých kolegů. Kromě hodin, které věnují výcviku a péči o psa, stráví ročně stovky hodin hlídkovou činností, kontrolami chatových oblastí či eskortami nebezpečných pachatelů. (Policie České republiky, 2022)

2.6 Policejní slang

Komunikace policistů je velmi specifická s ohledem na prostředí, ve kterém se odehrává. Policisté a jejich mluva se přizpůsobují dynamickému vývoji jejich činnosti a činnosti osob a věcí, se kterými se dennodenně setkávají. Policisté musí reagovat na nově vznikající druhy trestné činnosti a neopomíjet nárůst té stávající. Mezi nejvýznamnější oblasti činnosti policistů patří kyberkriminalita, občanskoprávní spory, stalking, bezpečnostně dopravní oblast, hospodářská trestná činnost, hospodářská korupce atp. (PŘIKRYLOVÁ, 2015)

Na tento problematický vývoj musí však reagovat i legislativa, vydávající zákony s popisem nových druhů trestné činnosti, vymezující pojmy subjektů a úkonů daného trestného činu a jejich sazeb.

Policejní slang se paralelně vyvíjí po boku diverzifikace a transformace legislativy, rozsáhlé metodiky služby policistů a společenské evoluce. Jako příklad lze uvést rostoucí křivku trestné činnosti v oblasti nelegálního nakládání s látkami výbušného charakteru, kdy v roce 1988 Policie ČR zasahovala dvakrát za uvedený rok, nyní je výskyt téměř desetinásobný. Na rostoucí trend trestné činnosti v oblasti novodobě vznikající pyrotechniky musel reagovat policejní legislativní orgán vytvářením nových zákonů, které museli policejní funkcionáři implementovat do řad policistů a ti to dále šířit do povědomí veřejnosti.

Postupem času se názvy nových pyrotechnických látek a činností stanou všedními a začne proces vytváření nových slangových názvů.

Policejní slang je stále obohacován novodobými a individuálně užívanými výrazy. To dělá z mluvy policistů jedinečné a vydatné téma, které potřebuje specifický jazykový přístup. (PŘIKRYLOVÁ, 2015)

3 Praktická část

V praktické části bakalářské práce se budeme věnovat slangu pyrotechniků a slangu psovodů. Budeme zkoumat vazby mezi dílčími slangy a zároveň budeme sledovat vazby k nadřazenému slangu, kterým je slang policejní.

K výzkumu bylo využito dotazníkové metody. Záměrem bakalářské práce je zjistit funkci slangu z pohledu jeho uživatelů, hledisko spisovnosti, dále lingvisticky prozkoumat nasbíraný materiál a nalézt vazby mezi podřazenými slangy a slangem nadřazeným.

Ke sběru materiálu došlo na území Prahy. Výzkumu se zúčastnili policisté, kteří vykonávají službu v Pyrotechnické jednotce PČR a v Oddělení služební kynologie PČR. Tyto dva obory byly vybrány z důvodu úzké služební spolupráce.

Důležité je zmínit fakt, že pokud mluvíme o současně užívaném slangu, nejedná se o zcela přesné označení, jelikož slang je dynamicky se vyvíjející jazykový útvar. Z tohoto úhlu pohledu není pojem *současný* zcela vyhovující.

3.1 Metoda výzkumu

U vybraných jedinců z řad Pyrotechnické služby a Kynologické služby Policie České republiky bylo provedeno dotazníkové šetření, ve kterém bylo respondentům položeno celkem 12 otázek. První 4 z těchto otázek byly statistického charakteru: zjištění pohlaví (graf č. 1), věku (graf č. 2), služebního zařazení, délky působení na útvaru (graf č. 4) a kraje jejich původu, zbylých 7 otázek bylo zaměřeno na posouzení zvolených aspektů slangu z pohledu respondentů a sběr slangových výrazů, které respondenti v rámci své služby užívají. Volba policejních jednotek nám umožnila učinit komparaci pyrotechnického a kynologického slangu s policejním slangem užívaným při běžném výkonu služby.

Z celkového počtu oslovených policistů se vrátilo vyplněných celkem 40 dotazníků. Z důvodu služebního zařazení respondentů probíhalo dotazníkové šetření anonymně. Dotazníky byly doručeny v papírové formě a po jejich vypracování byly podrobeny analytickému zpracování.

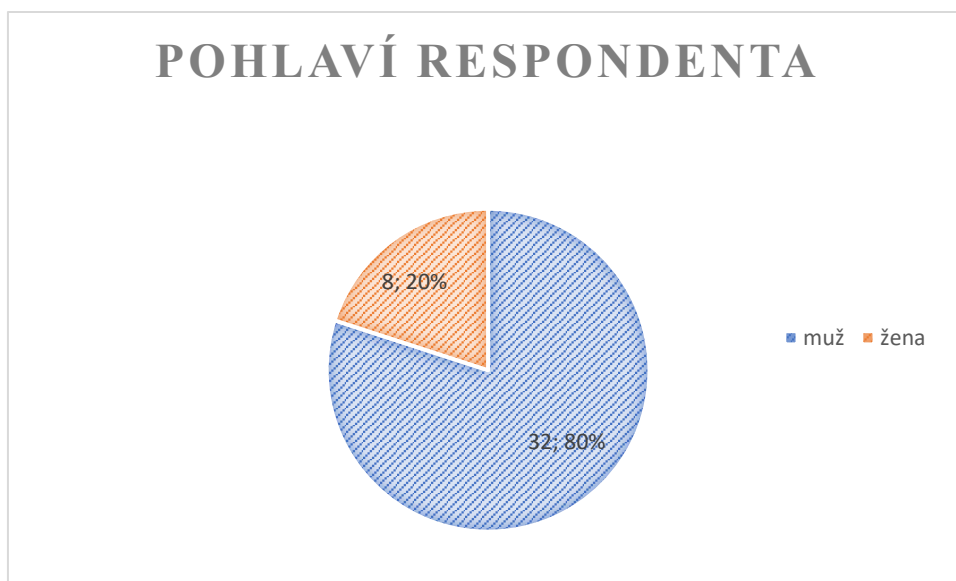
Následující část bakalářské práce bude zaměřena na vyhodnocení a analýzu materiálu sesbíraného z dotazníkového šetření.

Dotazník je v příloze, která se nachází na konci práce.

3.2 Mimojazykové faktory

V rámci dotazníkového šetření byli policisté podrobeni základním otázkám (Otázka 1-5), které jsou graficky zhodnoceny (Otázka 1; 2 a 4) a poté analyzovány z lingvistického hlediska. Vybrané skutečnosti budou podloženy slangovými výrazy, které respondenti uváděli v dotazníku.

3.2.1 Pohlaví

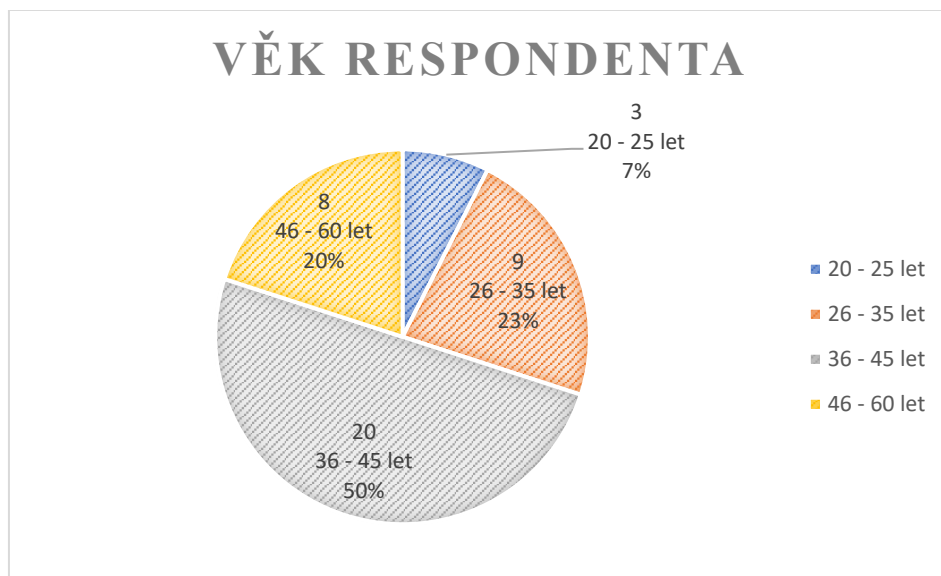

Graf č. 1 Porovnání pohlaví respondentů

Při volbě dotazovaných policistů byla snaha o diverzifikaci v rámci pohlaví. V řadách Pyrotechnické služby PČR nejsou ženy zastoupeny, proto veškeré ženské respondentky byly z řad Kynologické služby PČR.

Pohlaví policisty je jedním z faktorů, který ovlivňuje nejen výkon služby, ale také přístup k jednotlivým situacím, kterým musí policisté v rámci výkonu služby čelit. Od tohoto se společně s osobnostními vlastnostmi jednotlivce nepochybně odvíjí i slovní zásoba, kterou policista v dané situaci použije. Ačkoli je práce obou pohlaví rovnocenná, z odpovědí respondentů je patrná přítomnost vulgárních výrazů, např. *zmrda*, *děvka*, převážně u mužských respondentů. U nasbíraných dat nedochází z jazykového hlediska k výraznému rozlišení.

3.2.2 Věk

Graf č. 2 Porovnání věku respondentů

V řadách Pyrotechnické a Kynologické služby PČR je zaměstnána široká škála policistů různého věku. Věk je jedním z klíčových faktorů ovlivňujících znalost slangových pojmenování a jejich následné užívání. Pyrotechnická služba PČR vznikla v roce 1939 a dá se říct, že od té doby dochází k postupnému vývoji slangismů, které silně ovlivňují vnější faktory, ať už je to vývoj nových škodlivých látek a zbraní nebo nové druhy trestné činnosti. Odbor služební kynologie vznikl ve dvacátých letech minulého století, nutné je však říct, že kynologická činnost sahá do dob Rakousko-uherské monarchie.

Z hlediska věkového rozložení policistů je u policistů pod 35 let častější tendence vytváření nových slangových pojmenování, která reflektují vývoj policejní práce ve zkoumaných odvětvích nebo jsou výsledkem snahy aktualizovat dosud používané slangové výrazy. Tuto tezi lze podpořit například četným výskytem slova „bejs“ (z anglického *base*), který dotazovaní policisté ve věkovém rozložení 20–35 let často uváděli jako slangové slovo označující policejní základnu, u policistů starších 36–60 let se naopak častěji vyskytovalo pro označení policejní služebny slovo „fara“.

U policistů ve věkovém rozpětí 20–30 let je četným jevem tvoření slangových pojmenování přejímání z anglického jazyka, např. „gana“, což je slangový výraz používaný policisty

pro služební zbraň, přejatý z anglického slova „gun“, přeloženo jako *střelná zbraň*. Dalším příkladem může být slangový výraz „trapa“ označující nástražný výbušný systém (dále jen NVS), slovo přejaté z anglického „trap“, jehož překlad do češtiny zní *nástraha, past* nebo *léčka*.

Z dotazníku je zřejmé, že rozdílné věkové skupiny neuvádějí stejná slangová pojmenování, dochází však ke vzájemnému prolínání starších věkových skupin s mladšími a tím k předávání nebo učení nově vytvořených či starých slangových názvů.

3.2.3 Služební zařazení

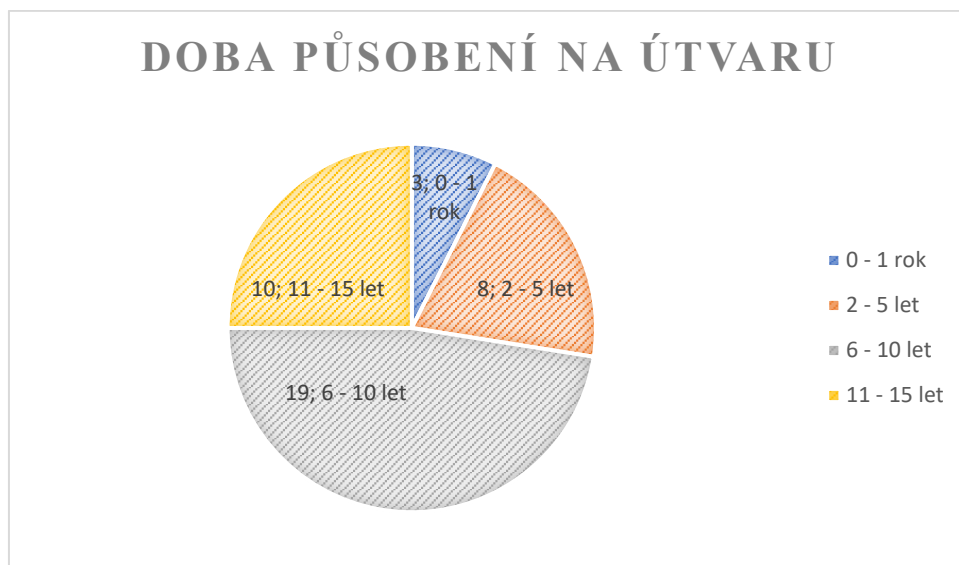
Subjektem zkoumání bakalářské práce bylo dvacet policistů služebně zařazených pod Pyrotechnickou službou PČR a dvacet policistů z Kynologické služby PČR. Tato policejní odvětví byla vybrána z důvodu úzké spolupráce a koordinace úkonů spojených s nebezpečnými látkami toxikologického, výbušného, hořlavého nebo jinak ohrožujícího charakteru.

Oba obory přesto mají své specifické činnosti v rámci jejich služby, ke kterým se váže charakteristické odborné názvosloví, ze kterého mohou vzejít slangová pojmenování. Výsledkem jejich kooperace je z lingvistického hlediska prolínání slangových množin. To je patrné zejména u slangových výrazů, které označují speciální služební činnosti společné pro obě množiny zkoumaných subjektů, např. „*bombočuch*“ je slangové označení pro služebního psa, který je speciálně vycvičený na vyhledávání látek výbušného charakteru, nebo „*vyčenichat*“ je slangové označení pro činnost služebního psa, který pomocí svých smyslů nalezne pachatele či věc spojenou s protiprávním jednáním.

Ač slang pyrotechniků a psovodů obsahuje široké spektrum specifických výrazů, je nutné podotknout, že jak pyrotechnici, tak psovodi jsou zejména policisté a majoritní složku slangových pojmenování tvoří skupina obecně policejní. Jako příklady takových pojmenování můžeme z dotazníku uvést: „*klepeta*“ slangový výraz označující služební pouta; „*proška*“ označení pro prošetřování věci, osoby či jejího pobytu spojeným s protiprávním jednáním; „*barák*“ slangový výraz označující základnu nebo působiště útvaru.

Nejen, že se tyto dva obory neustále setkávají s běžnou policejní prací, ale většina z nich v rámci svého působení u policejního sboru vystřídala mnoho útvarů a funkcí, které nepochybně měly vliv na jejich slovní zásobu, resp. slangovou zásobu.

3.2.4 Doba působení na útvaru

Graf č. 3 Porovnání doby působení policisty na útvaru

Doba působení na útvaru je jedním z aspektů, které ovlivňují to, jak dlouho je policista v přímém kontaktu s prostředím, které má vliv na jeho individuální slovní zásobu. Čím delší dobu policista na útvaru působí, tím větší soubor slangových výrazů získá, protože musí pružně reagovat na změny týkající se výkonu služby, dále musí aspoň pasivně ovládat slangové výrazy jiných útvarů, aby byl schopen obstát v jakékoli komunikační situaci.

V části průzkumu, kde byli policisté dotazováni, aby uvedli slangový ekvivalent (viz dotazník, otázka č. 8), policisté, kteří působili u útvaru déle než rok, uváděli více příkladů slangových pojmenování.

3.2.5 Původ policisty

Pyrotechnická a Kynologická jednotka PČR mají sídlo v Praze, ale policisté v nich působící svým původem pokrývají téměř celé území České republiky. Tento fakt, přestože na první pohled vypadá nevýznamně, podstatně ovlivňuje lingvistickou výbavu policisty. Jak již bylo ve výše uvedené kapitole zmíněno, policista svým předchozím působením u rozdílných složek policejního sboru čerpal slangové výrazy a ty nadále využívá dodnes. Regionální umístění předešlého útvaru či oblast původu policisty má vliv nejen na slangovou výbavu samotnou, ale také na to, jak slang individuálně přetváří. Z geografického hlediska slangová pojmenování ovlivňují především dialekty nebo cizí jazyk státu, kde se policista narodil.

Dialekt, neboli teritoriálně vymezený útvar českého jazyka, má významný vliv na změny v hláskosloví užívaných slangových výrazů. Toto tvrzení lze podložit slangovými výrazy, které uvedli policisté pocházející z oblastí, kde se můžeme setkat s nářečím, např. „*púta*“ je slangové označení pro služební pouta, kde můžeme pozorovat přeměnu »ou« na »ú« (pouta), která se vyskytuje ve východomoravském nářečí (KLOFEROVÁ, 2017); slangový výraz „*bóda*“, označující nástrahu nebo léčku, který pochází ze středomoravského nářečí, pro které je typické že se »ou« mění na »ó« (bouda). (ŠÍPKOVÁ, 2017)

Zároveň působí dialekt i na slovní zásobu policisty a slangové výrazy užívané ve službě. Mezi taková slova můžeme řadit: „*befěl*“ výraz označující rozkaz vedoucího skupiny nebo útvaru; „*brko, puko*“ slangová pojmenování nahrazující odborný výraz narkotika marihuana a cannabis; „*dylina*“ označující pachatele protiprávního jednání. Často se však u dialektických slov mohou policisté setkat s tím, že jim není porozuměno z důvodu jiné územní jazykové výbavy. (JURÁSEK, JURÁSEK, & HRUŠKOVÁ, 2001)

U vybrané skupiny policistů z dotazníkového šetření, jejichž rodina má původ v cizím státu, bylo zaznamenáno užití výrazů přejatých z jejich domovského jazyka, v našem případě slovenštiny. Příkladem takových pojmenování je: „*dovolenka*“ označující služební volno či dovolenou nebo výraz „*ideme domov*“ značící přesun na základnu.

3.3 Jazykové faktory

V kapitole jazykové faktory se budeme zabývat tím, jak pyrotechnici a psododi vnímají působení slangu na výkon jejich služby. Dále bude využito výrazů uvedených v dotazníku, které budou zpracovány do slovníku. Slovník bude sloužit jako ukázka v současnosti užívaných slangových výrazů, u kterých bude určen u podstatných jmen rod, u sloves vid, význam a slovtvorný způsob užitý při jejich tvoření.

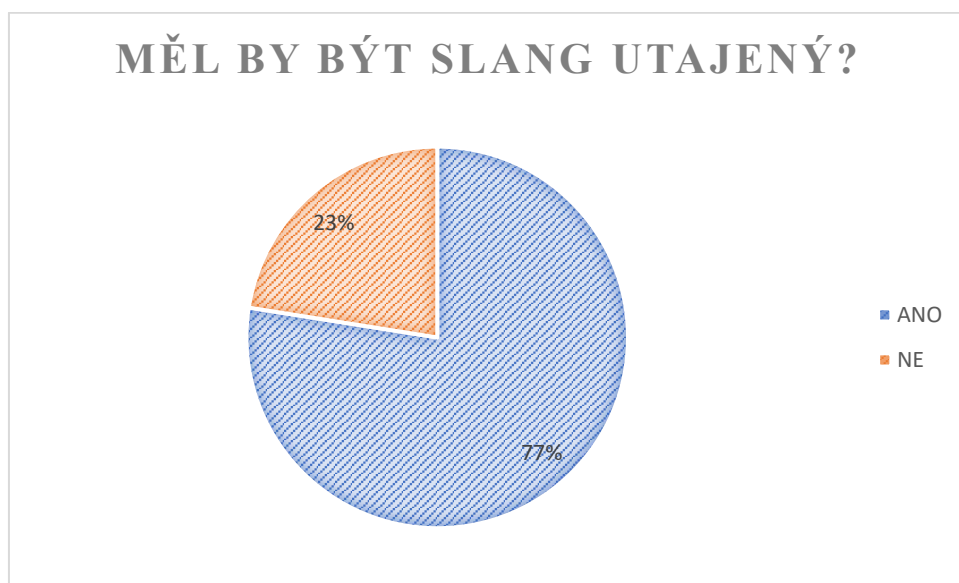
3.3.1 Funkce slangu

Funkce slangu byla již rozebrána v teoretické části bakalářské práce v kapitolách Komunikativní funkčnost a Systémovost. Dle teoretických poznatků patří mezi základní funkce slangu zjednodušení a urychlení komunikace. Tato skutečnost usnadňuje uživatelům jazyka komunikační akt. Policisté právě tyto funkce nejčastěji uváděli ve svých odpovědích (v otázce č. 6), jako například: „šetří čas“, „zrychlují komunikaci“, „pomáhají se vyjádřit ve vyhocených situacích“, „pomáhají se rychle vyjádřit“, „usnadňují komunikaci s kolegy“. Urychlení komunikace by bylo možné potvrdit na výrazu uvedeném v dotazníku, kterým je „*envéeso*“ označující nástražný výbušný systém, kde můžeme sledovat výrazné zkrácení spisovného výrazu. Dále byly uváděny odpovědi: „Nemusím to složitě okecávat.“; „Ve skupině je potřeba mluvit k věci.“

Průzkum potvrdil funkci pocitu sounáležitosti obraty jako: „To, jak mluvíme, nás dělá partou.“; „S kolegou si rozumíme“. Ve výpovědích je patrná určitá soudržnost v jednotlivých jednotkách a snaha o odlišení se od veřejnosti. Neobvyklá byla odpověď: „k psychické úlevě“. Určitou formou psychické úlevy by mohly být v dotazníku uváděné vulgarismy: „*hajzl; zmrda; děvka*“ označující osobu závadovou, pachatele.

Značná část respondentů uvedla funkci utajovací. Ta vyplývala z odpovědi: „forma utajení“, „šifra“ nebo „známe to jen my“. Na otázku, zdali by měl být slang dané jednotky utajený, uvedlo 38 ze 40 dotazovaných policistů odpověď *ano* (patrné z grafu č. 4). Častým doplněním bylo, že formy utajení nelze snadno dosáhnout, protože výkon služby neumožňuje zamezit kontaktu s veřejností a s kriminálním prostředím. Dalšími důvody, proč by měl být slang utajený, byly uváděny odpovědi: „z taktických důvodů“ nebo „spolupráce s utajenými útvary“. Zde je třeba se také zaměřit na rozšíření povědomí o významu slangových výrazů mezi veřejnost. Pyrotechnický ani kynologický slang nejsou užívány

v zcela uzavřeném prostředí. Výzkum odhalil, že se míra uzavřenosti obou slangů liší. 18 z 20 policistů příslušejících k Pyrotechnické službě PČR uvedlo, že si myslí, že jejich slang není známý veřejnosti. Na druhou stranu policisté, kteří náleží k Oddělení služební kynologie PČR se téměř (16 z 20) shodli na tom, že jejich slang je veřejnosti známý. Tato skutečnost by se dala objasnit výše zmíněnou uzavřeností jednotlivých složek. Obor kynologie má široké spektrum uplatnění, které zasahuje do veřejného sektoru, tudíž je jeho míra uzavřenosti mnohonásobně menší.

Graf č. 4 Porovnání odpovědí na otázku č.12 z dotazníku „Měl by podle Vás být pyrotechnický/kynologický slang utajený? Pokud ano, proč?“

Některé odpovědi nebylo možné označit konkrétní funkcí. Příkladem takové odpovědi je: „Slang mi pomáhá při výcviku psa.“ V tomto konkrétním případě může docházet k zjednodušení povelové techniky či výcvikových strategií. Další ukázkou je: „pro odlehčení situace“, kde slang slouží jako prostředek k pobavení či k psychickému uvolnění náročných okamžiků.

Ne vždy je však vhodné použít slangové pojmenování, policista se musí řídit normami a s veřejností mluvit zdvořile v rámci zákona. Dle odpovědí na otázku č. 9, zdali použijí policisté při svých úkonech a zákrocích spíše spisovný, nebo slangový výraz, bylo zřejmé, že při kontaktu s lidmi působí na vyjadřování policisty mnoho faktorů. Nejčastější odpovědí bylo: „Záleží na konkrétní situaci a na člověku, se kterým jednáme.“ nebo „Těžko říct, je to individuální“. To poukazuje na to, že každá situace, do které se policista dostane,

je specifická a úměrná tomu je i formulace řeči. Pyrotechnici vykonávají mnohdy službu pod velkým psychickým tlakem, kdy se snaží svou řeč zjednodušit, užívat krátké a výstižné vyjádření a slangové výrazy jim pomáhají. U psovodů je čtenější styk se závadovými osobami, kdy je řeč přizpůsobena jednání a chování osoby, proti které psovod se psem zakročuje.

Další odpovědí bylo: „Máme osobní kamery, všechno se nahrává, musíme mluvit dle zákona“, tato odpověď odkazuje na § 9 zákona č. 273/2008 Sb., kde se uvádí „*Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.*“ (ZÁKON Č.:273/2008 Sb., 2008) Je zřejmé, že policista ve službě je povinen zdvořilému chování a vyjadřování a jeho nadřízený tuto skutečnost kontroluje pomocí osobních kamer.

Na závěr této kapitoly je důležité zmínit, že výzkum je volbou metody limitován, jelikož význam odpovědí nebylo možné ověřit přímo u respondentů, proto mohly být některé výpovědi interpretovány s určitou odchylkou.

3.3.2 Slovník nejužívanějších slangových výrazů

V této kapitole se budeme věnovat slangovým výrazům, které pyrotechnici a kynologové uvedli v odpovědích na otázku č. 7 z příloženého dotazníku. U slovníkových hesel je kromě významu a slovtvorné charakteristiky uveden u podstatných jmen genitiv singuláru, případně plurálu a rod, u sloves vid. Slovník slouží jako ukázka slangismů a k širšímu pochopení vztahu slangu pyrotechniků/kynologů k nadřazenému policejnímu slangu. Z celkového množství získaných slangových výrazů byly vybrány ty, které uvedla více než třetina (tedy více než 13) respondentů.

Nejužívanějšími slangovými výrazy pro pyrotechniky a psovody PČR jsou:

barák, -u, m., základna, sídlo útvaru; metafora založená na vnější podobnosti obecné budovy s budovou sídla útvaru

bomba, -y, ž., obecné označení pro jakoukoli věc mající výbušný charakter, označení pro nástražný výbušný systém; metafora založená na vlastnosti analogické činnosti – výbuch věcí či výbušných komponent

bombočuch, -a, m., služební pes vycvičený pro účely vyhledávání výbušnin a jiných výbušných předmětů; výraz vzniklý složením substantiva *bomba* a verba *čuchat*

bouchačka, -y, ž., služební zbraň, střelná zbraň; výraz odvozený od slovesa *bouchat* sufixem *-čka*

cvičák, -u, m., prostor pro cvičení služebních psů; výraz odvozený od slovesa *cvičit* sufixem *-ák*

čerňáky, -ů, m., služebně-pracovní stejnokroj vzor 92; výraz odvozený od adjektiva *černý* sufixem *-ák*

čichač/čuchač, -e, m., služební pes vycvičený pro účely stopování, vyhledávání lidí, drog a výbušnin; výraz odvozený od slovesa *čichat* sufixem *-č*

čistý, adj., bezpečný prostor; prostor bez výbušnin a pachatelů; člověk, který u sebe nemá zbraň, narkotika nebo výbušniny; člověk nevinný; metafora založená na příznaku absence závady, nečistoty

donucováky, -ů, m., označení pro donucovací prostředky, neboli oprávnění policistů dané zákonem o Policii; výraz je výsledkem univerbizace spojení *donucovací prostředky* (sufix *-ák*)

drban, -a, m., osoba, která je považována za závadovou, pachatel; často policisté použijí v situaci, kdy je závadová osoba vizuálně zanedbaná; výraz pravděpodobně odvozený od adjektiva *odrbaný*, které označuje fyzickou opotřebenost či vizuální neupravenost

fajrunk, -u, m., rychle se šířící požár, střelba; výraz přejatý z německého *feurung*, přeloženo jako střelba

fety, -ů, m., narkotika, drogy, silně návykové látky, psychotropní látky; výraz přejatý z německého *fett*, přeloženo jako opilý, namazaný, tučný, tlustý (později užíváno pro označení opilého nebo zdrogovaného člověka)

hafan, -a, m., služební pes; výraz vzniklý odvozením od verba *hafat* (*štěkat*) sufixem *-an*

hilzna, -y, ž., nábojnice, tenkostěnné pouzdro, ve kterém je uložena prachová náplň, zápalka a střela náboje; výraz přejatý z německého *hülse*, přeloženo jako schránka, obal, šesule

envéeso, -a, s., nástražný výbušný systém; zkratkové slovo pocházející z iniciálové zkratky NVS

étěřetko, -a, s., evidence trestního řízení; zkratkové slovo pocházející z iniciálové zkratky ETR

klepeta, -et, s., služební pouta; metafora založená na charakteristickém zacvaknutí služebních pout na rukou, které připomíná zvuk klepet

krmení, -í, s., munice do střelných zbraní; metafora založená na podobnosti munice do střelných zbraní s krmivem pro zvěř či ptactvo

mlsek, -u, m., odměna pro služebního psa užívaná při cvičení psa nebo v zákroku za užití donucovacího prostředku - služebního psa; výraz odvozený od verba *mlsat* sufixem -ek

mrda, -y, ž., hlasitý zvuk způsobený explozí; výraz odvozený od verba *mrdnout*, původní význam rychle se pohnout, nyní silně udeřit či odhodit – patrně od hlasitého zvuku při úderu či dopadu rychle letící věci na zem

naložený, adj., obsahující výbušninu nebo jiný nebezpečný výbušný předmět či látku; adjektivum, které pravděpodobně významově souvisí s odborným termínem *nálož*, který označuje výbušninu

osmdesátosma, -y, ž., munice ráže 88 mm vynalezená v Německu ve 30. letech 20. století používaná do protiletadlových a protitankových kanónů; výraz vzniklý složením zápisu přirozeného čísla *osmdesát osm*, což je číslo ráže výše uvedené munice

pachovka, -y, ž., pachová stopa; výraz je výsledkem univerbizace, spojení *pachová stopa* (sufix -ka)

pašík, -a, m., pachatel, závadová osoba; odvozený výraz vzniklý deminutivizací ze slova *pachatel* sufixem -ík, kdy došlo k alternaci ch→š

pekelná jáma, -y, ž., sousloví, kráter vytvořený po detonaci výbušné látky, výbušniny; místo poškozené výbuchem; pravděpodobně metafora založená na vjemové podobnosti s peklem

požárnice, -e, ž., fenka, která je v případě šetření k zjištění vzniku požáru užitá jako živý detektor, vyhledá místo vzniku požáru; výraz odvozený od slova *požár* sufixem -nice

pyrouš, -e, m., policista zařazený pod Pyrotechnickou službou PČR; výraz vznikl zkrácením ze základového výrazu *pyrotechnik* sufixem -ouš

slátanina, -y, ž., po domácku vyrobený výbušný systém, nekvalifikovaná výbušnina; výraz odvozený od verba *slátat*, resp. adjektiva *slátaný* sufixem -ina, které vyjadřuje *spojit* či *dát dohromady*

šiška, -y, ž., granát, dělostřelecká munice; metafora označující vizuální podobnost granátu s orgánem nahosemenných rostlin či analogické vlastnosti – *šiška padá k zemi*

škuba, -y, ž., hlasitý zvuk způsobený explozí doprovázený rychle letícími kusy materiálu ze zóny poškozené výbuchem; výraz odvozený od verba *škubat* - prudce dělit něco pevného na menší kusy

tráva, -y, ž., marihuana, cannabis; interslangismus založený na vizuální podobnosti marihuany s druhem bylin – trávami

úřed'ák, -u, m., úřední záznam; výraz vzniklý procesem univerbizace, odvozením od adjektiva *úřední* sufixem -ák

vrzat, nedok., užit výstražné zvukové a rozhlasové zařízení (VRZ); slangové verbum, které je odvozené z iniciálové zkratky VRZ

výjezd, -u, m., výjezdní skupina, kriminalistický výjezd, kriminalističtí technici; metonymie vzniklá univerbizací

vyštěkat, dok., donutit pomocí služebního psa závadovou osobu nebo pachatele opustit svůj úkryt; výraz odvozený od slovesa *štěkat* prefixem vy-

Definice jednotlivých výrazů byly doplněny ve spolupráci se zástupci jednotek Pyrotechnické a Kynologické služby a z nalezených zdrojů, které se věnují policejnímu a kynologickému slangu.¹⁶⁹

3.4 Vztahy zkoumaných slangů

Jak Pyrotechnická služba PČR, tak Oddělení služební kynologie PČR mají svůj individuální okruh činností. Ty jsou často charakterizovány použitím vespělé technologie či služebního psa. Na první pohled však není jasné, jak jsou tyto jednotlivé složky provázány a jak to ovlivňuje jejich slangovou slovní zásobu.

¹⁶⁹ PŘIKRYLOVÁ, Jana. *K současnému policejnímu slangu*. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav českého jazyka a teorie komunikace. Vedoucí práce Vaňková, Irena.
KŘEHÁČKOVÁ, Lenka. *Kynologický slang v současné češtině*, Brno, 2013 Dostupné z: <https://theses.cz/id/p3ge9k/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Jarmila Vojtová, Ph.D.

3.4.1 Vztah pyrotechnického a kynologického slangu

Oba obory se setkávají při příležitostech, mezi které můžeme uvést vyhledávání výbušných systémů, osob v místech zasažených požárem nebo vyhledávání zbraní a munice. Tento kontakt zaručuje rozsáhlou možnost komunikace a předávání slangových výrazů od sebe navzájem. Prolínání obou oborů lze dokázat pomocí dat z dotazníku, kde se vyskytovala značná shoda v otázkách týkajících se slangových výrazů, které policisté uváděli jako doplnění ke spisovnému výrazu (otázka č. 8). Tento jev se vyskytoval u slangových výrazů jako jsou: „*hilzna*“ - munice, nábojnice, tenkostěnné pouzdro, ve kterém je uložena prachová náplň, zápalka a střela náboje; „*nalezenka*“ - munice, která byla objevená veřejností; „*bombař*“ - služební pes vycvičený pro účely vyhledávání výbušnin a jiných výbušných předmětů (může být i slangové označení pyrotechnika); „*čmuch*“ a „*pumr*“ - služební pes; „*balík*“ a „*bomba*“ - nástražný výbušný systém.

3.4.2 Vztah zkoumaných slangů s policejním slangem

Při zkoumání pyrotechnického a kynologického slangu byl výzkum současně zaměřen na vztah s nadřazeným policejním slangem. Přestože náplní obou oborů je speciální policejní činnost, námi zkoumané slangy se nejvíce shodují ve výrazech obecně policejních. Výzkum významně podpořily otázky dotazníku zaměřené na obecné policejní názvy a slangové výrazy, které pyrotechnici a psovodi užívají nejčastěji ve službě. Získaná slangová pojmenování byla konzultována přímo s policisty a porovnána s odbornou literaturou zaměřenou na policejní slang (*viz pozn. 168*).

Z vybraných slangových výrazů jako například: „*grázl*“ a „*gauner*“ - pachatel, závadová osoba; „*klepeta*“ - služební pouta; „*štráf*“ - příkazový blok, pokuta; „*hotel*“ - základna, sídlo útvaru; „*vrzat*“ - užívat výstražné zvukové a rozhlasové zařízení; „*šťára*“ - policejní prohlídka; je patrná úzká vazba na nadřazený policejní slang, protože výše zmíněné výrazy jsou používány všemi policisty bez ohledu na útvar či služební zařazení.

Součástí dotazníku byla otázka, která se vztahovala na to, jak policisté vnímají nadřazenost policejního slangu. Policisté uváděli odpovědi jako: „Ano, jsme především policisté“; „Běžná policejní práce je součástí naší specializace“ nebo dokonce: „Ano, jsme více policisté než kynologové/pyrotechnici“. Tyto odpovědi poukazují na skutečnost, že policejní

slang, ačkoli má také svá specifika, je složkou nadřazenou a speciální slangové výrazy užívané pyrotechniky a kynology jsou jeho doplněním či nadstavbou.

4 Závěr

Tématem této bakalářské práce byl slang pyrotechniků a kynologů Policie České republiky. Hlavním cílem práce bylo zhodnotit jazykové a mimojazykové faktory působící na slangovou mluvu policistů, dále prozkoumat vztahy obou slangů a vztah se slangem policejním. Sběr materiálu probíhal formou dotazníku a jednotlivé otázky byly konzultovány se zástupci obou oborů. Data byla získávána od ledna 2022 do března 2022. Před samotným sběrem dat byly stanovené cíle práce a hypotézy.

Respondenty tvořilo 20 pyrotechniků a 20 kynologů PČR, kde 80 % tvořili muži. Je však nutné podotknout, že v řadách dotazovaných pyrotechniků nebyla zastoupena žádná žena, takže veškeré ženy, které se podílely na výzkumu, byly z Kynologické služby Praha. Z dotazníku nevzešel výrazný rozdíl mezi používanými slangovými výrazy u mužů a žen. Ženy i muži používají veskrze stejná slangová pojmenování, přičemž muži uplatňují ve své mluvě více expresivity než ženy.

Polovina respondentů odpovídala věkové kategorii 36–45 let, tři policisté byli v kategorii pod 25 let, skupina 26 až 35 let měla devět respondentů a o jednoho respondenta méně, tedy osm výsledků reprezentovalo věkovou skupinu 46–60 let. Rozdíl ve slovníku mladších a starších věkových kategorií byl shledán především v tom, že u mladších respondentů bylo časté tvoření slangových pojmenování přejímáním z anglického jazyka, naopak starší policisté užívají slangová pojmenování, která byla vytvářena v jejich mladším věku. Postupně však dochází k prolínání jednotlivých věkových skupin, což má za následek předávání slangových výrazů.

Obsazení zkoumaných slangových skupin bylo vyvážené. Je nutné podotknout, že jak pyrotechnici, tak kynologové mají své jedinečné činnosti, čemuž odpovídají slangová pojmenování. Při časté spolupráci dochází k vzájemnému pronikání a četné výrazy můžeme pozorovat u obou skupin. Přímým kontaktem s běžnou policejní prací přejímají sledované slangové skupiny obecně policejní slangová pojmenování.

Posledním významným mimojazykovým faktorem byl původ policisty. Zde výzkum potvrdil, že regionální rozmístění útvaru, ve kterém daný policista dříve působil nebo oblast jeho původu může významně ovlivnit slangovou mluvu a také to, jak slang přetváří. Nejvýraznější vliv v otázce působení geografického původu na slangovou zásobu policisty měly dialekty a cizí jazyk (v případě uvedeném v této bakalářské práci slovenština).

Jedním ze zkoumaných jazykových faktorů byla funkce slangu. Zde došlo k potvrzení teoretických znalostí (*viz kapitola Psychické faktory*). Pyrotechnici a kynologové shledávají ve slangu především funkci zjednodušovací a zrychlovací. Dále slang dává policistům pocit sounáležitosti nebo slouží k pobavení či odlehčení situace.

Pozornost je zvláště věnována funkci utajovací. Policisté byli nejprve tázáni, jestli si myslí, že je jejich slang známý veřejnosti a poté, zdali by slang pyrotechniků a kynologů měl být utajený a proč. Při posouzení obou otázek byly zaznamenány rozličné odpovědi. Většina pyrotechniků uvedla, že jejich slang není známý veřejnosti, což můžeme přisuzovat slangovým označením speciálně užívaného vybavení a jedinečným činnostem. Naopak kynologové svůj slang vidí jako veřejně přístupný a zdůvodňují to tak, že obor kynologie má široké spektrum působení ve veřejné sféře, např. veřejná cvičiště. V otázce utajení se ale obě slangové skupiny shodly na tom, že by měl být pyrotechnický/kynologický slang utajený. Policisté to opodstatňují tvrzeními jako: „z taktických důvodů“ nebo „spolupráce s utajenými útvary“, ale také dodávají, že utajení slangu je obtížné dosáhnout z důvodu kontaktu s kriminálním prostředím či veřejností.

Práce se dále věnovala vzájemnému vztahu sledovaných slangů. Pyrotechnický a kynologický slang, z důvodu široké spolupráce, obsahuje mnoho společných výrazů týkajících se převážně věcí a technik spojených s vyhledáváním výbušnin nebo osob za použití služebního psa, např. „*bombočuch*“ či „*envéso*“.

Zajímavější bylo zkoumat vztah autorkou zvolených slangů se slangem policejním. Zde došlo k potvrzení hypotézy. S pomocí výpovědí respondentů a nalezených zdrojů věnujících se policejnímu slangu jsme dospěli k závěru k závěru, že policejní slang je složkou nadřazenou a slang pyrotechniků/psovodů můžeme brát jako nadstavbu či doplnění. Na slangových výrazech uváděných policisty, jako např. „*úřed'ák*“; „*fety*“ či „*výjezd*“, bylo patrné, že velkou část jejich služby tvoří obecná policejní práce a velké množství slangismů je předáváno ve spolupráci s jinými složkami policie.

Při výzkumu byl vytvořen i malý slovník nejpoužívanějších slangových výrazů (s. 44–46), který slouží nejen k seznámení se slangismy, ale také byl nápomocen při samotném bádání nad rozličnými otázkami týkajícími se pyrotechnického/kynologického slangu.

Při analýze shromážděného materiálu byly autorce oporou především publikace Jaroslava Hubáčka z roku 1981 a 2003, dále díla Marie Krčmové, Zdenky Rousínové a Marie Čechové. Při výzkumu bylo také možné porovnat slangové výrazy z dostupných publikací Jaroslava

Hubáčka s námi získaným materiálem. Došli jsme k závěru, že se určitá slangová pojmenování shodují, např. *drban*, *pachovka* a *fety*, avšak většina výrazů byla v našem výzkumu odlišná. Tuto skutečnost přisuzujeme tomu, že se slang dynamicky vyvíjí. Další příčinou může být, že je bakalářská práce zaměřena specificky na policejní slang pyrotechniků a kynologů, nýbrž Jaroslav Hubáček se ve svých knihách věnuje obecnému policejnímu slangu.

Tato bakalářská práce poukazuje na to, že slang pyrotechniků a slang kynologů jsou velmi zajímavé jazykové útvary. Propojení těchto oborů skýtá velké jazykové možnosti v rámci slangových pojmenování. Práce čtenáři umožňuje nahlédnout do nitra zkoumaných slangů a blíže se s nimi seznámit. Lze konstatovat, že by bylo zajímavé se hlouběji ponořit do světa policejního slangu a zkoumat vztahy mezi jeho jednotlivými složkami, které tvoří rozmanitou síť pestrých slangových výrazů.

5 Užitá literatura

ADAM, R., BOZDĚCHOVÁ, I., & DITTMAN, R. (2017). *O jazyce bez hranic: a další zajímavosti ze současného zkoumání češtiny*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, ISBN 978-80-7422-516-1.

ČECHOVÁ, M. (1997). *Stylistika současné češtiny*. Praha: Jazykověda (Institut sociálních vztahů), ISBN 80-85866-21-8.

ČECHOVÁ, M. (2011). *Čeština - řeč a jazyk, 3., rozš. a upr.* Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, ISBN 978-80-7235-413-9.

ČERMÁK, F., & FILIPEC, J. (1985). *Česká lexikologie*. Praha: Accademia, ISBN 0585-5675.

ČERNÝ, J. (2008). *Úvod do studia jazyka*. Olomouc: Rubico, ISBN 80-85839-24-5.

DEJMEK, B. (2002). *Tvoření a stavba slov: pro studenty bohemisty a učitele českého*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, ISBN 80-718-2135-7.

EISNER, P., & STICH, A. (1992). *Rady Čechům, jak se hravě přiučiti češtině*. Praha: Klub čtenářů (Odeon), ISBN 80-207-0369-1.

HAUSER, P. (2009). *Základní pojmy z nauky o slovní zásobě a tvoření slov. 3. vyd.* Brno: Masarykova Univerzita, ISBN 9788021048416.

HAVRÁNEK, B., & JEDLIČKA, A. (1981). *Mluvnice česká*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství (SPN - Státní pedagogické nakladatelství), ISBN: 16-910-63.

HOFFMANNOVÁ, J. (2016). *Stylistika současné češtiny*. Praha: ISV - nakladatelství, ISBN 80-85866-21-8.

HRBÁČEK, J. (1994). *Úvod do studia českého jazyka. 2. přeprac. vydání*. Praha: Univerzita Karlova, ISBN 80-7066-869-5.

HUBÁČEK, J. (1979). *O českých slanzích, 1. vyd.* Ostrava: Profil, ISBN: 50-451:55-8.

HUBÁČEK, J. (1981). *O českých slanzích, 2. vydání*. Ostrava: nakladatelství Profil, Ostrava, ISBN 48-011-81.

HUBÁČEK, J. (1988). *Malý slovník českých slangů*. Ostrava: Profil, ISBN: 48-010-88.

- HUBÁČEK, J. (2003). *Výběrový slovník českých slangů*. Ostrava: Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 2003. ISBN 80-7042-629-2.
- HUGO, J. (2020). *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost : historie a původ slov. 4. rozšířené vydání*. Praha: Maxdorf, ISBN 978-80-7345-647-4.
- KONFERENCE O SLANGU A ARGOTU. (2008). *Slang a argot: sborník přednášek z 8. konference o slangu a argotu konané v Plzni ve dnech 26.-27. února*. Plzeň: ISBN 8070437642.
- MAKOVSKY, M. (1999). *Language Essence of Modern English Slang*. Onyx: LLC. ISBN 1145-7026-547
- MALIŠ, O., & MACHOVÁ, S. (1992). *Současný český jazyk: nauka o tvoření slov, lexikografie*. Praha: Karolinum, ISBN 80-7066-631-5.
- MASLOW, A. H. (2014). *O psychologii bytí*. Praha: Portál, ISBN 978-80-262-0618-7.
- NEBESKÁ, I. (2013). *Jazyk, norma, spisovnost. 2. dopl. vyd.* Praha: Acta Universitatis Carolinae, Karolinum, ISBN 80-246-0688-7.
- NEKULA, M., KARLÍK, P., & PLESKALOVÁ, J. (2002). *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, ISBN 80-7106-484-x.
- PARTRIDGE, E. (1937). *A Dictionary of Slang and Unconventional English*. Londýn: Routledge, ISBN 9780415212588.
- PŘIKRYLOVÁ, J. (2012). *K současnému policejnímu slangu*, Popis slangových prostředků v kontextu policejního komunikačního prostředí, diplomová práce. Praha, Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav českého jazyka a teorie komunikace.
- RULC, J. (2010). *Dějiny služební kynologie: historický vývoj a vznik četnické a policejní kynologie, jakož i kynologie ostatních ozbrojených sborů na území našeho státu*. Praha: CanisTR, ISBN 978-80-904210-3-5.
- SKEAT, W. (1910). *Etymological dictionary of the English language*. Londýn: Oxford University Press, ISBN 9780486440521.
- SMETANA, M., & KRATOCHVÍLOVÁ, D. (2007). *Integrovaný záchranný systém a jeho složky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotní sociální fakulta, ISBN 978-80-7368-337-5.

TUREČEK, J. (2014). *Policejní pyrotechnika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, ISBN 978-80-7380-510-4.

ZÁKON Č.:273/2008 Sb. (2008). *Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích*. Vydání: šestnácté. Praha: Armex Publishing, Edice kapesních zákonů, ISBN 978-80-87451-70-0.

6 Užité elektronické zdroje

ČERVENKA, K. (2017). *Historie pyrotechniky aneb Od bambusu k dynamitu*. Praha: Pyrotechnická služba PČR, Odbor nástražných výbušných systémů, <https://www.policie.cz/clanek/historie-pyrotechniky-aneb-od-bambusu-k-dynamitu.aspx>.

HUBÁČEK, J. (1975). Distribuce onomaziologických postupů v slovní zásobě jednoho slangu. *Slovo a slovesnost* (stránky s. 104-109). ročník 36, <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=2296>.

JAKLOVÁ, A. (1999). *Budeme argot nově definovat?* *Slovo a slovesnost*, ročník 60, číslo 4. <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=3859>.

JURÁSEK, V., JURÁSEK, J., & HRUŠKOVÁ, J. (2001). *Moravsko český slovník*. Načteno z http://home.tiscali.cz/cb613548/sl_vse.php.htm

KLOFEROVÁ, S. (2017). *VÝCHODOMORAVSKÁ NÁŘEČNÍ SKUPINA*. Načteno z CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny: [https://www.czechency.org/slovník/VÝCHODOMORAVSKÁ NÁŘEČNÍ SKUPINA](https://www.czechency.org/slovník/VÝCHODOMORAVSKÁ_NÁŘEČNÍ_SKUPINA)

KOPEČNÝ, F. (1949). *Naše řeč, číslo 1-2, s. 14-22*. Praha: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4100>.

KOPEČNÝ, F. (1981). *Naše řeč, K původu termínů slang, argot, hantýrka, žargon*. Praha: online, pp. 76-80, <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=6239>.

KRČMOVÁ, M. (2005). *Stratifikace současné češtiny*. Brno, <https://www.phil.muni.cz/linguistica/art/krcmova/krc-012.pdf>, ISBN 1801-5336.

KRČMOVÁ, M., & HUBÁČEK, J. (2017). *Sociolekt*. Brno, CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny., URL: <https://www.czechency.org/slovník/SOCIOLEKT>.

KŘEHÁČKOVÁ, Lenka. *Kynologický slang v současné češtině*, Brno, 2013 Dostupné z: <https://theses.cz/id/p3ge9k/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce PhDr. Jarmila Vojtová, Ph.D

NEKULA, M., & ROUSÍNOVÁ, Z. (2017). *DEMINUTIVUM*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. . URL: <https://www.czechency.org/slovník/DEMINUTIVUM>.

OSOLSOBĚ, K., & ROUSÍNOVÁ, Z. (2017). *DĚJOVÉ JMÉNO*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: [https://www.czechency.org/slovník/DĚJOVÉ JMÉNO](https://www.czechency.org/slovník/DĚJOVÉ_JMÉNO)).

OSOLSOBĚ, K., & ROUSÍNOVÁ, Z. (2017). *PŘECHÝLENÉ NÁZVY*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: [https://www.czechency.org/slovník/PŘECHÝLENÉ NÁZVY](https://www.czechency.org/slovník/PŘECHÝLENÉ_NÁZVY).

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. (2022). *Pyrotechnická služba PČR*. Web Policie ČR. Praha. <https://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. (2022). *Činnost oddělení služební kynologie PČR*. Web Policie ČR. Praha. <https://www.policie.cz/clanek/cinnost-oddeleni-sluzebni-kynologie.aspx>

PŘIKRYLOVÁ, J. (2015). *Chlupatá funkce vyštěkala pašíka aneb Jak spolu mluví policisté*. Praha, http://lingvistikapraha.ff.cuni.cz/sbornik/2015/Prikrylova_LP2015.pdf.

ROUSÍNOVÁ, Z. (2017). *JMÉNO NOSITELE VLASTNOSTI*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. . URL: [https://www.czechency.org/slovník/JMÉNO NOSITELE VLASTNOSTI](https://www.czechency.org/slovník/JMÉNO_NOSITELE_VLASTNOSTI) .

ROUSÍNOVÁ, Z. (2017). *KONATELSKÉ JMÉNO*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: [https://www.czechency.org/slovník/KONATELSKÉ JMÉNO](https://www.czechency.org/slovník/KONATELSKÉ_JMÉNO).

ROUSÍNOVÁ, Z. (2017). *NÁZVY PROSTŘEDKŮ ČINNOSTI*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: [https://www.czechency.org/slovník/NÁZVY PROSTŘEDKŮ ČINNOSTI](https://www.czechency.org/slovník/NÁZVY_PROSTŘEDKŮ_ČINNOSTI).

ŠÍPKOVÁ, M. (2017). *STŘEDOMORAVSKÁ NÁŘEČNÍ SKUPINA*. Načteno z CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny: [https://www.czechency.org/slovník/STŘEDOMORAVSKÁ NÁŘEČNÍ SKUPINA](https://www.czechency.org/slovník/STŘEDOMORAVSKÁ_NÁŘEČNÍ_SKUPINA)

Ústav pro jazyk český AV ČR. (2014). *Internetová jazyková příručka*. Praha, <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=891>.

7 Seznam grafů

Graf č. 1 Porovnání pohlaví respondentů	37
Graf č. 2 Porovnání věku respondentů.....	38
Graf č. 3 Porovnání doby působení policisty na útvaru.....	40
Graf č. 4 Porovnání odpovědí na otázku č.12 z dotazníku „Měl by podle Vás být pyrotechnický/kynologický slang utajený? Pokud ano, proč?“	43

8 Přílohy

Ukázka tištěného dotazníku:

Dotazník – Slang pyrotechniků a psovodů

Dobrý den, jsem studentkou 3. ročníku Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze obor Specializace v pedagogice – český a francouzský jazyk. Pro svoji bakalářskou práci jsem si zvolila téma „Slang pyrotechniků a psovodů“.

V rámci svého výzkumu sbírám různá specifická slova, přezdívky a zvláštní výrazy, které používají policejní pyrotechnici a psovodi v rámci svého působení ve službě Policie České republiky.

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku, jakýkoli nápad a připomínku.

Pozn.: Slangem se rozumí, že například místo pistole vzor CZ 75 COMPACT řeknete „číza“, místo kontroly osoby použijete slovo „káóčko“ apod.

1) UVEĎTE VAŠE POHLAVÍ.

MUŽ

ŽENA

2) UVEĎTE VÁŠ VĚK.

20 – 25 LET

26 – 35 LET

36 – 45 LET

46 – 60 LET

3) UVEĎTE VAŠE SLUŽEBNÍ ZAŘAZENÍ.

PYROTECHNICKÁ SLUŽBA PČR

ODDĚLENÍ SLUŽEBNÍ KYNOLIE PČR

4) UVEĎTE, JAK DLOUHO U ÚTVARU PŮSOBÍTE.

0 - 1 ROK

2 - 5 ROKY

6 - 10 LET

11 - 15 LET

5) UVEĎTE KRAJ, VE KTERÉM JSTE SE NARODILI.

6) UVEĎTE, JAKÁ JE PODLE VÁS FUNKCE SLANGU.
(V ČEM VÁM SLANGOVÁ SLOVA POMÁHAJÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY)

7) UVEĎTE SLANGOVÉ VÝRAZY, KTERÉ POUŽÍVÁTE VE SLUŽBĚ NEJČASTĚJI.
(MINIMÁLNĚ PĚT)

8) PRO NÁSLEDUJÍCÍ SLOVA UVEĎTE SLANGOVÉ POJMENOVÁNÍ.
(*SLUŽEBNÍ ODZNAK* → *PLACKA*)

PES POUŽÍVANÝ PRO SLUŽEBNÍ ÚČELY → _____

SÍDLO ÚTVARU, ZÁKLADNA → _____

VÝSTRAŽNÉ ZVUKOVÉ A ROZHLASOVÉ ZAŘÍZENÍ → _____

OSOBA OZNAČENÁ JAKO ZÁVADOVÁ, PACHATEL → _____

POLICEJNÍ PROHLÍDKA, KONTROLA → _____

VYSTOPOVAT OSOBU NEBO JEJÍ ÚKRYT → _____

NÁSTRAŽNÝ VÝBUŠNÝ SYSTÉM → _____

MUNICE → _____

NARKOTIKA, DROGY → _____

SLUŽEBNÍ POUTA → _____

9) PŘI ÚKONU/ZÁSAHU POUŽIJETE SPÍŠE SPISOVNÝ NEBO SLANGOVÝ VÝRAZ?
Z JAKÉHO DŮVODU?

10) VNÍMÁTE PYROTECHNICKÝ/KYNOLOGICKÝ SLANG JAKO SOUČÁST
POLICEJNÍHO SLANGU, NEBO JAKO ODDĚLENOU SLOŽKU? PROČ?

11) Myslíte si, že je pyrotechnický/kynologický slang známý
veřejnosti?

12) MĚL BY PODLE VÁS BÝT PYROTECHNICKÝ/KYNOLOGICKÝ SLANG
UTAJENÝ?

ANO ☐	NE ☐
---------------------------	--------------------------

POKUD ANO, PROČ?

13) ZDE JE PROSTOR PRO JAKÁKOLI SLANGOVÁ POJMENOVÁNÍ, KTERÁ
V DOTAZNÍKU POSTRÁDÁTE.

Děkuji za spolupráci a vyplnění dotazníku.